

"Қазақстан Халық Банкінің
өмірді сақтандыру бойынша
"Халық-Life"
еншілес компаниясы"
акционерлік қоғамы

Акционерное общество
"Дочерняя компания
Народного Банка Казахстана
по страхованию жизни
"Халык-Life"

Ма қ ұ л д а н д ы

"Халық-Life" АҚ

Басқармасының шешімімен

(2021 жылғы 24 маусымдағы
отырыстың № 46 хаттамасы)

Б е к і т і л д і

"Халық-Life" АҚ

Директорлар кеңесінің шешімімен

(Директорлар кеңесі мүшелерінің 2021
жылғы 01 шілдедегі № 48 сырттай
дауыс беру хаттамасы)

Пайдаға қатысумен өмірді аралас топтық сақтандыру ҚАҒИДАСЫ

**Бұл электрондық көшірме бекітілген құжаттың көшірмесі болып табылады.
Құжат 08.07.2021 ж. бастап қолданысқа енгізіледі. Бұл құжат басып
шығарылған түрде ақпарат үшін пайдаланылады. Құжаттың көшірмесін
куәландыру үшін ПББ-ға (бас кеңсе қызметкерлері үшін)/ филиалдың
директорына (филиал қызметкерлері үшін) жүгіну қажет**

Алматы қ. 2021

Құжаттың мазмұны

1-бөлім. Жалпы ережелер	5
1-тарау. Мақсаты және қолдану саласы	5
2-тарау. Терминдер және қысқартулар	5
2-бөлім. Сақтандыру шартының ерекшеліктері	8
3-тарау. Сақтандыру шартының мәні	8
4-тарау. Сақтандыру шартын жасасу тәртібі	9
5-тарау. Сақтандыру қағидасына сәйкес жасалатын, сақтандыру шартының ерекшеліктері	9
6-тарау. Медициналық тексеру	11
3-бөлім. Пайдаға қатысумен өмірді топтық аралас (жинақтап) сақтандыру	11
7-тарау. Сақтандыру жағдайы	11
8-тарау. Сақтанушыны ауыстыру	12
9-тарау. Пайда алушы және оны ауыстыру тәртібі	12
10-тарау. Сақтандырылушы және оны ауыстыру тәртібі	12
11-тарау. Тараптардың құқықтары мен міндеттері	13
12-тарау. Пайдаға қатысу	15
13-тарау. Сақтандыру шартының әрекет ету мерзімі	16
14-тарау. Сақтандыру сомасы	16
15-тарау. Сақтандыру сыйлықақысының (сақтандыру жарналарының) мөлшері, төлеу тәртібі және мерзімі	16
16-тарау. Сақтандыру жарнасын төлеу мерзімін кешіктіру	17
17-тарау. Сақтандыру шартының әрекетін қалпына келтіру	17
18-тарау. Сатып алу сомасы	18
19-тарау. Сақтандыру төлемінің мөлшері	18
20-тарау. Сақтандыру жағдайы басталған кезде Сақтанушының (Пайда алушының) әрекеттері, сақтандыру төлемдерін жүзеге асыру шарттары, тәртібі	20
21-тарау. Сақтандырушыны сақтандыру төлемін жүзеге асырудан босату негіздері	22
22-тарау. Сақтандыру шартын тоқтату талаптары	23
23-тарау. Сақтандыру шартына өзгертулер мен толықтырулар енгізу тәртібі	24
4-бөлім. Жазатайым оқиға нәтижесінде Сақтандырылушының қайтыс болуы жағдайында сақтандыру	24
24-тарау. Жазатайым оқиға нәтижесінде Сақтандырылушының қайтыс болуы жағдайында сақтандырудың негізгі ережелері	24
25-тарау. Сақтандыру жағдайы және сақтандыру тәуекелі	24
26-тарау. Сақтандыру жағдайына жатпайтын және сақтандыруды шектейтін жағдайлар	24

27-тарау. Сақтандыру сомасының және сақтандыру төлемінің мөлшері.....	25
28-тарау. Сақтандыру жағдайы басталған кезде Сақтанушының (Пайда алушының) әрекеттері және тараптардың өзара қатынастарына қатысты өзге ережелер.....	26
5-бөлім. Жазатайым жағдай нәтижесінде Сақтандырылушының дене жарақаттарын алуы жағдайында сақтандыру	26
29-тарау. Жазатайым жағдай нәтижесінде Сақтандырылушының дене жарақаттарын алуы жағдайында сақтандырудың негізгі ережелері	26
30-тарау. Сақтандыру жағдайы және сақтандыру тәуекелі	27
31-тарау. Сақтандыру жағдайына жатпайтын және сақтандыруды шектейтін жағдайлар	27
32-тарау. Сақтандыру сомасының және сақтандыру төлемінің мөлшері.....	27
33-тарау. Сақтандыру жағдайы басталған кезде Сақтанушының (Пайда алушының) әрекеттері және тараптардың өзара қатынастарына қатысты өзге ережелі	28
6-бөлім. Жазатайым жағдай нәтижесінде Сақтандырылушының уақытша еңбекке жарамсыздығы жағдайында сақтандыру	30
34-тарау. Жазатайым жағдай нәтижесінде Сақтандырылушының уақытша еңбекке жарамсыздығы жағдайында сақтандырудың негізгі ережелері.....	30
35-тарау. Сақтандыру жағдайы және сақтандыру тәуекелі	30
36-тарау. Сақтандыру жағдайына жатпайтын және сақтандыруды шектейтін жағдайлар	30
37-тарау. Сақтандыру сомасының және сақтандыру төлемінің мөлшері.....	30
38-тарау. Сақтандыру жағдайы басталған кезде Сақтанушының (Пайда алушының) әрекеттері және тараптардың өзара қатынастарына қатысты өзге ережелер.....	31
7-бөлім. Жазатайым жағдай нәтижесінде Сақтандырылушыға мүгедектік белгіленген жағдайда сақтандыру.....	32
39-тарау. Жазатайым жағдай нәтижесінде Сақтандырылушыға мүгедектік белгіленген жағдайда сақтандырудың негізгі ережелері	32
40-тарау. Сақтандыру жағдайы және сақтандыру тәуекелі	32
41-тарау. Сақтандыру жағдайына жатпайтын және сақтандыруды шектейтін жағдайлар	32
42-тарау. Сақтандыру сомасының және сақтандыру төлемінің мөлшері.....	33
43-тарау. Сақтандыру жағдайы басталған кезде Сақтанушының (Пайда алушының) әрекеттері және тараптардың өзара қатынастарына қатысты өзге ережелер.....	33
8-бөлім. Жазатайым жағдай нәтижесінде Сақтандырылушының ауруханаға жатқызылу жағдайында сақтандыру	35
44-тарау. Жазатайым жағдай нәтижесінде Сақтандырылушының ауруханаға жатқызылуы жағдайында сақтандырудың негізгі ережелері.....	35
45-тарау. Сақтандыру жағдайы және сақтандыру тәуекелі	35
46-тарау. Сақтандыру жағдайына жатпайтын және сақтандыруды шектейтін жағдайлар	35

47-тарау. Сақтандыру сомасының және сақтандыру төлемінің мөлшері.....	35
48-тарау. Сақтандыру жағдайы басталған кезде Сақтанушының (Пайда алушының) әрекеттері және тараптардың өзара қатынастарына қатысты өзге де ереже.....	36
9-бөлім. Сақтандырылушыға ауыр сырқатының диагнозы бірінші рет қойылған жағдайда сақтандыру.....	37
49-тарау. Сақтандырылушыға ауыр сырқатының диагнозы бірінші рет қойылған жағдайда сақтандырудың негізгі ережелері	37
50-тарау. Сақтандыру жағдайы және сақтандыру тәуекелі	37
51-тарау. Ауыр сырқаттар	37
52-тарау. Сақтандыру жағдайына жатпайтын және сақтандыруды шектейтін жағдайлар	39
53-тарау. Сақтандыру сомасының және сақтандыру төлемінің мөлшері.....	39
54-тарау. Сақтандыру жағдайы басталған кезде Сақтанушының (Пайда алушының) әрекеттері және тараптардың өзара қатынастарына қатысты өзге ережелер.....	40
10-бөлім. Қорытынды ережелер	42
55-тарау. Сақтанушының орналасқан немесе тұрғылықты жерінің өзгеруі	42
56-тарау. Қосымша талаптар	42

1-бөлім. Жалпы ережелер

1-тарау. Мақсаты және қолдану саласы

1. «Қазақстан Халық Банкінің өмірді сақтандыру бойынша «Халық-Life» еншілес компаниясы» акционерлік қоғамы Өмірді аралас топтық сақтандыру қағидасына сәйкес (бұдан әрі – Сақтандыру қағидасы) жеке және заңды тұлғалармен пайдаға қатысумен өмірді аралас топтық сақтандыру шарттарын (бұдан әрі – сақтандыру шарты) жасайды.

2-тарау. Терминдер және қысқартулар

2. Сақтандыру қағидасында Сақтандыру қағидасын іске асыру мақсатында қолданылатын келесі терминдер мен олардың анықтамалары қолданылады:
 - 1) Пайда алушы – сақтандыру шартының талаптарына сәйкес сақтандыру төлемін алушы болып табылатын тұлға;
 - 2) сатып алу сомасы – сақтандыру шартының талаптарына сәйкес сақтандыру шарты мерзімінен бұрын тоқтатылған кезде Сақтанушыға төленуі тиіс ақша сомасы; Сақтандыру қағидасының талаптарын жүзеге асыру мақсатында сатып сомасына қатысты келесі ұғымдар қолданылуы мүмкін:
 - а) сатып алу сомасы – сақтандыру шартымен кепілдік берілетін сатып алу сомасы;
 - б) бонустық сатып алу сомасы – Сақтандыру қағидасына сәйкес Сақтандырушының пайдасына қатысудан келіп түсетін (мұндай бар болса) сақтандыру дивидендтерінің мөлшеріне байланысты анықталатын, сақтандыру шартымен кепілдік берілмейтін сатып алу сомасы;
 - 3) сақтандыру шартының жылдығы – сақтандыру арқылы қорғау әрекеті кезеңіне сәйкес келетін күн, оның күні мен айы сақтандыру арқылы қорғауы әрекет етуді бастаған күнге және айға сәйкес келеді;
 - 4) Сақтандырылушы – сақтандыру жүзеге асырылатын жеке тұлға;
 - 5) жалған мәліметтер – Сақтанушы/Сақтандырылушы сақтандыру өтінішінде ұсынған, сақтандыру шарты жасалатын күнге шындыққа (шын деректерге) сәйкес келмейтін, сақтандыру объектісі туралы мәліметтер;
 - 6) жазатайым оқиға – адамның ерік-жігеріне қарамастан басталған, Сақтандырылушының денсаулығына зиян келуіне, мертігуіне не қайтыс болуына алып келген, оның ағзасына сырттан механикалық, электрлік, химиялық немесе термикалық әсер етуі нәтижесінде кенеттен болған, қысқа мерзімді оқиға (жағдай);
 - 7) сақтандыру шарты – тараптардың жазбаша келісімі, ол бойынша Сақтанушы сақтандыру сыйлықақысын/ сақтандыру жарналарын төлеуге, ал Сақтандырушы сақтандыру жағдайы басталған кезде Сақтандыру шартында бекітілген сома шегінде, Сақтанушыға немесе пайдасына Шарты жасалатын өзге тұлғаға сақтандыру төлемін жүзеге асыруға міндеттенеді. Сақтандыру шартында осы Сақтандыру қағидасының бөлек ережелін өзгерту, алып тастау, сонымен қатар сақтандыру шартын жасасу кезінде бекітілетін қосымша талаптар қарастырылуы мүмкін.
 - 8) кейінге қалдыру кезеңі – Сақтанушы мерзімі өткен сақтандыру жарнасын төлеуге міндетті кезең;

- 9) спортпен кәсіби шұғылдану – спортшының жаттығу күшін және спорт жарыстарына бұдан кейін қатысуын болжайтын, дайындалғаны және қатысқаны үшін сыйақы алатын, дене жаттығуларына байланысты белгілі бір спорт түрімен жүйелі түрде шұғылдануы;
- 10) спорттық жарыс – бірнеше қатысушының (командалардың) жарысқа қатысуын көздейтін, регламенті, қатысу қағидасы және жарысты ұйымдастыруға қажет басқа да белгілері бар ұйымдық іс-шара;
- 11) Сақтанушы – Сақтандырушымен сақтандыру шартын жасаған заңды немесе жеке тұлға;
- 12) Сақтандырушы – сақтандыруды жүзеге асыратын, яғни сақтандыру жағдайы басталған кезде пайдасына сақтандыру шарты жасалатын тұлғаға (Пайда алушыға) сақтандыру шартында бекітілген (сақтандыру сомасы) шегінде сақтандыру төлемін жүргізуге міндетті «Қазақстан Халық Банкінің өмірді сақтандыру бойынша «Халық-life» еншілес компаниясы» акционерлік қоғамы;
- 13) сақтандыру төлемі – сақтандыру жағдайы басталған кезде Сақтандырушы Пайда алушыға сақтандыру сомасы аясында төлейтін ақша сомасы;
- 14) сақтандыру сыйлықақысы (сақтандыру жарнасы) – Сақтандырушы сақтандыру төлемін жүргізу міндеттемелерін қабылдағаны үшін Сақтанушы оған төлеуге міндетті ақша сомасы. Сақтандыру шартында сақтандыру сыйлықақысын біржолғы төлеммен немесе мерзімді сақтандыру жарнасы түрінде бөліп төлеу қарастырылуы мүмкін;
- 15) сақтандыру сомасы – сақтандыру жағдайы басталған кезде сақтандыру объектісі сақтандырылған және Сақтандырушы жауапкершілігінің шекті көлемінен тұратын ақша сомасы. Сақтандыру қағидасының талаптарын іске асыру мақсатында, сақтандыру сомасына қатысты келесі ұғымдар пайдаланылуы мүмкін:
 - а) сақтандыру сомасы – сақтандыру шартында кепілдік берілген сақтандыру сомасы;
 - б) бонустық сақтандыру сомасы – осы Сақтандыру қағидасына сәйкес сақтандыру дивидендтерінің мөлшеріне байланысты анықталатын, сақтандыру шартында кепілдік берілмейтін қосымша сақтандыру сомасы;
- 16) сақтандыру жағдайы – басталған кезде сақтандыру шарты сақтандыру төлемін сақтандыру шартының талаптарында көзделген тәртіпте жүзеге асыруды көздейтін оқиға;
- 17) сақтандыру мүддесі – Сақтанушының (Сақтандырылушының, Пайда алушының) сақтандыру жағдайының тәуекелін болдырмаудағы және басталуына жол бермеудегі мүлктік мүддесі;
- 18) сақтандыру дивидендтері – бонустық сақтандыру сомасының мөлшеріне қосымша сақтандыру арқылы қорғауын сатып алу үшін сақтандыру шарты бойынша есептелетін, сақтандыру шартында кепілдік берілмейтін ақша сомасы;
- 19) дене жарақаты - Сақтандырылушының ағзасына сырттан механикалық, термикалық, электрлік немесе химиялық әсер етуі нәтижесінде туындайтын, жалпы тіннің, органдардың немесе барлық ағзаның зақымдануы;

20) еңбекке қабілеттілігінен уақытша айырылу (уақытша еңбекке жарамсыздық) - еңбекке қабілеттілігін қалпына келтіруге немесе мүгедектікті белгілеуге қажет уақыт ішінде кәсіби еңбекті орындай алмағандықтан, қызметі бұзылатын аурулармен немесе жарақатпен ескертілген адам ағзасының жағдайы;

21) Сақтандыру қағидасына сәйкес Сақтандырылушының қауіпті (экстремальды) әрекеттері деп мыналар қабылданады:

- гидроциклмен жарысу, оны айдау, міну. Гидроцикл (суда жүзетін мотоцикл) – су бетінде глиссирлеу арқылы қозғалуға арналған, ішкі жағы жанатын тұрақты қозғалтқышы бар жылдам дербес су көлігі (жүзу құралы);
- тауға шығу туризмі (альпинизм);
- парашютпен секіру;
- "серіппелі ағашаяқпен" - джампермен жүгіру және секіру;
- вейкбордпен, маунтинбордингпен жүру, міну (скейтбордингтің түрлері, тақтаның дөңгелектері үлкен, табиғи ландшафтқа мінуге болады);
- матадан жасалған қанаты бар арнайы костюммен ұшу (Вингсьютинг);
- желкенді тақталармен түсу, жарысу, міну;
- арнайы велосипедтерде трюктер немесе кросс орындау (Bicycle Moto Cross (BMX));
- суға аквалангпен тереңдеу;
- дельтапланмен, мотodelьтапланмен және олардың түрлерімен ұшу;
- қырдан мөлдір шармен (зорбе) түсу;
- спортшы сүйреткіш ауа жыланын (кайт) ұстап тұратын және басқаратын ауырлық күшінің әсерімен су бетінде қозғалу;
- жүзу құралдарының көмегінен өзен арнасын меңгеру;
- бір орындық шағын кемеде (қайықта) ағызу;
- асфальт бетімен ұзын тақтада түсу (скейтке қарағанда жылдамырақ және бірқалыптырақ тебу үшін);
- таудан арнайы велосипедпен түсу (Маунтинбайк);
- парапланмен, мотопарапланмен және олардың түрлерімен ұшу;
- Pogo stick ("Шегіртке") секіру, сондай-ақ серіппесі, тұтқасы, басқысы мен негізгі платформасы бар секіруге арналған құрылғы – пого-стик деген атаумен белгілі;
- табиғи және (немесе) жасанды кедергілерден өтетін үрленетін қайықпен тау өзендерімен ағызу;
- жоғары объектілерден арнайы сақтандыру жібімен секіру (Роуп-джампинг, банджи-джампинг, "тарзанка");
- биік ғимараттардың шығуға қиын және қауіпті төбелеріне сақтандырусыз шығу;

- сёрфинг тақтасын немесе қысқа ласттарды және арнайы қолғаптарды қолдана отырып толқынмен сырғанау;
- адамның құралдары қалыпты емес күш жаттығуларын орындауы, мысалы, автокөлікті көтеру (күш экстрим);
- табиғи немесе жасанды рельефке шығу (Құзға шығу);
- скейтбордта (аунақшалы тақта) трюк орындау;
- қар басқан баурайдан және таудан арнайы шаңғымен, арнайы құралмен, сноубордпен түсу, тебу;
- шаңғыдағы, сноубордтағы немесе конькидегі ұстап тұратын кайттың көмегімен қар басқан жерлерде немесе мұзда сырғанау;
- құмда сноубордпен жүру. Көбінесе құм карьерінде немесе шөл далада жүзеге асырылады;
- үңгірден өту туризмі (спелеология);
- мотоциклді трюк жасай отырып айдау;
- кедергілерді велосипед, мотоцикл немесе жүк көлігі арқылы менгеруге байланысты спорт шараларына қатысу (Триал);
- асфальт баурайдан арнайы құралмен түсу (фрибордпен);
- трюкті орындай отырып шығыршықты коньки тебу (Роллерблейдинг);
- әдетте, дайын тас жолынан тыс табиғи қырдан және таудан түсу, міну (Фрирайд: тау шыңғысы және сноуборд, вело фрирайд);
- жекпе-жек – жеңімпазды анықтау мақсатында екі қатысушы аяқаста тек дене күшін немесе әртүрлі спорт жабдығын және/немесе суық қаруды пайдалана отырып, бір-біріне білекпен қарсыласатын спорт жарысының түрі;
- аңшылық, атқа міну және кез келген жануарды пайдалана отырып жүру, әуе шарымен, аэростатпен, планермен және олардың түрлерімен ұшу;
- авто-мото және әуе спорт сабақтарының барлық түрлері;
- кез келген спорт жарыстарына қатысу;
- сондай-ақ жоғарыда аталған әрекет түрлері мен спорт сабақтарының өзге де барлық түрлері.

2-бөлім. Сақтандыру шартының ерекшеліктері

3-тарау. Сақтандыру шартының мәні

3. Сақтанушы сақтандыру сыйлықақысын (сақтандыру жарнасын) сақтандыру шартында көзделген мөлшерде, тәртіпте және мерзімдерде төлеуге міндетті, ал Сақтандырушы сақтандыру жағдайы басталған кезде, сақтандыру төлемін сақтандыру шартында көзделген мөлшерде, тәртіпте және мерзімдерде жүзеге асыруға міндетті.
4. Сақтандыру шарты бойынша сақтандыру объектісі ретінде – сақтандыру шартында белгіленген сақтандыру мерзімінің соңына дейін сақтандырылған адамның өмір сүруіне, қайтыс болуына және сақтандыру жағдайының басталуы салдарынан сақтандырылған адамның өмірі мен денсаулығына зиян келтіруіне

байланысты Сақтанушының (Пайда алушының) мүлiктік мүдделері қолданылады. Сақтанушының заңға қайшы келетін мүдделері сақтандыруға қабылданбайды.

4-тарау. Сақтандыру шартын жасасу тәртібі

5. Сақтандыру шартын жасау үшін, Сақтандыру шартын жасауға ниет білдірген тұлға (Сақтанушы) Сақтандыру қағидасымен танысуға және Сақтандырушы белгілеген үлгі бойынша сақтандыру өтінішін Сақтандырушыға ұсынуға міндетті. Тараптардың келісімі бойынша Сақтандыру шартын электрондық нысанда жасауға жол беріледі.
6. Сақтандыру шартын жасауға ниет білдірген тұлға (Сақтанушы) сақтандыру өтінішінде (немесе Сақтандыру шартымен байланысты, Сақтандырушының жазбаша өтінішіне сәйкес тиісті құжатта) сақтандыру жағдайының басталу ықтималын анықтау үшін өзіне белгілі болған едәуір маңызды мәліметтерді хабарлауға міндетті.
7. Сақтандыру тәуекелін бағалау кезінде Сақтандырушының Сақтанушыға шарт жасалатын кезеңде жіберілген жазбаша сақтандыру өтінішінде немесе жазбаша сұратуларында көрсетілген, осы Сақтандыру қағидасында анық ескертілген сақтандыру жағдайының басталу мүмкіндігіне және ықтимал залалдың мөлшеріне әсер етуі мүмкін болатын жағдайлар кез келген жағдайда маңызды болып табылады.
8. Егер сақтандыру шарты жасалғаннан кейін Сақтанушының Сақтандырушыға осы Тараудың 7-тармағында көрсетілген жағдайлар туралы көрнекі жалған мәліметтерді хабарлағаны белгіленетін болса, Сақтандырушы сақтандыру шартының жарамсыз деп танылуын және Қазақстан Республикасының заңнамалық актілерінде көзделген салдардың қолданылуын талап етуге құқылы. Егер Сақтанушы жасырған мән-жайлар төлем жүргізілген болса, Сақтандырушы шартты жарамсыз деп танылуын талап ете алмайды.
9. Сақтандыруға қабылданбайды: психоневрологиялық диспансерде есепте тұрған тұлғалар; қылмыс жасағаны үшін қылмыстық-атқарушылық жүйе мекемесінде жазасын өтеуші тұлғалар; егер сақтандыру шартының талаптарында өзгеше белгіленбеген болса, кез келген топтағы мүгедектер болып табылатын тұлғалар; Сақтандырушы андеррайтері қабылдамаған тұлғалар. Сақтандыру қағидасының осы тармағында көрсетілген тұлғаларға қатысты жасалған сақтандыру шарты бойынша сақтандыру қорғанысы осындай шарт жасалған күннен бастап күшіне енбеген болып табылады. Осы тармаққа сәйкес сақтандыру шарты бұзылатын болады, бұл ретте сақтандыру сыйақысының төленген сомасы сақтандырушыға келтірілген сақтандыру сыйақысының 20% (жиырма пайызынан) аспайтын шығыстарын шегере отырып, қайтарылады.
10. Сақтандыру шарты күшіне енгеннен кейін сақтандыру өтініші, оның қосымшалары және Сақтандыру шартында ескертілген басқа құжаттар Сақтандыру шартының ажырамас бөлігі болып табылады.

5-тарау. Сақтандыру қағидасына сәйкес жасалатын, сақтандыру шартының ерекшеліктері

11. 3-бөлімде көрсетілген, ережелер пайдаға қатысумен өмірді аралас (жинақтаушы) сақтандыруға қатысты қолданылады. Тараптардың келісімімен сақтандыру

- шартына 3-бөлімінде баяндалған талаптарға қосымша ретінде сақтандыру шартының қосымша талаптары кіргізілуі мүмкін.
12. Егер Сақтандыру шартында Сақтандыру шартының қосымша сақтандыру талаптары кіретіні тікелей көзделген болса, Сақтандыру шартының қосымша талаптары әрекет етеді.
 13. Сақтандыру шартына қосымша талаптарды кіргізу үшін Сақтанушы Сақтандырушының бекітілген, нысаны бойынша сақтандыру туралы өтінішінде бұл жайлы көрсетуге міндетті. Сақтандырушы сақтандыру шартына қосымша талаптарды кіргізуге келіскен жағдайда, сақтандыру шарты онда сақтандырудың қосымша талаптарын көрсету ақылы жасалды.
 14. Сақтандыру шарты жасалғаннан кейін сақтандыру шартына қосымша талаптарды кіргізу үшін Сақтанушы бұл жайлы Сақтандырушыға бөлек (қосымша) өтініш беруі тиіс. Сақтандырушы шартқа қосымша талаптарды кіргізуге келіскен жағдайда, Тараптар тиісті мәліметтерді көрсету арқылы қосымша келісімді жасайды. Осы тармақтың талаптары Сақтандырылушының ауыр сырқатымен ауыру жағдайында сақтандыруға қатысты қосымша талаптарға таралмайды.
 15. Кез келген жағдайда, Сақтандыру қағидасының 4-10-бөлімдерінде көрсетілген талаптар, пайдаға қатысумен өмірді жинақтап сақтандыру бойынша (Сақтандыру қағидасының 3-бөлімі) Сақтандыру шартының талаптарына қатысты қосымша болып табылады және аталған соңғы талаптарсыз сақтандыру шартына кіргізілмейді.
 16. Сақтандыру шартының қосымша талаптарына келесілер кіреді:
 - 1) Сақтандыру қағидасының 4-бөлімінде көрсетілген, жазатайым жағдай нәтижесінде Сақтандырылушының қайтыс болуы жағдайында сақтандыру;
 - 2) Сақтандыру қағидасының 5-бөлімінде көрсетілген, жазатайым жағдай нәтижесінде Сақтандырылушының дене жарақаттарын алуы жағдайында сақтандыру;
 - 3) Сақтандыру қағидасының 6-бөлімінде көрсетілген, жазатайым жағдай нәтижесінде Сақтандырылушының уақытша еңбекке жарамсыздығы жағдайында сақтандыру;
 - 4) Сақтандыру қағидасының 7-бөлімінде көрсетілген, жазатайым жағдай нәтижесінде бірінші немесе екінші топ мүгедектіктің белгілену жағдайында сақтандыру;
 - 5) Сақтандыру қағидасының 8-бөлімінде көрсетілген, жазатайым жағдай нәтижесінде Сақтандырылушының тұрақты емделуге ауруханаға жатқызылу жағдайында сақтандыру;
 - 6) Сақтандыру қағидасының 9-бөлімінде көрсетілген, Сақтандырылушыға ауыр сырқатының диагнозы бірінші рет қойылған жағдайда сақтандыру (бұдан әрі – Сақтандырылушы ауыр сырқатымен ауырған жағдайда сақтандыру).
 17. Сақтанушы (Сақтандырылушы) сақтандыру шартының қосымша талаптарын бірге де, әрқайсысын бөлек те таңдай алады.
 18. Сақтандыру қағидасының 4-9-бөлімдерінде өзгеше тікелей көзделмесе, Сақтандыру қағидасының 3-бөлімінде көрсетілген ереже аталған бөлімдерде қолданылады.

19. Кез келген жағдайда, Сақтандыру қағидасының 4-9-бөлімдерінде көрсетілген талаптар, пайдаға қатысумен өмірді жинақтап сақтандыру бойынша (осы Сақтандыру қағидасының 3-бөлімі) Сақтандыру шартының талаптарына қатысты қосымша болып табылады және аталған соңғы талаптарсыз сақтандыру шартына кіргізілмейді.
20. Қосымша талаптар, Сақтанушы сақтандыру шартында көзделген, мөлшерде, тәртіпте және мерзімде сақтандыру сыйлықақысын (сақтандыру жарналарын) толық мөлшерде төлеген жағдайында, Сақтандыру шартында көрсетілген, мерзім ішінде әрекет етеді.
21. Сақтандыру шартының қосымша талаптары:
 - 1) сақтандыру шартының әрекеті аяқталған немесе тоқтатылған;
 - 2) Сақтандыру қағидасында бекітілген, талаптарда сақтандыру жарналарын төлеу мерзімінен бұрын тоқтатылған;
 - 3) Сақтанушы Сақтандырушыға сақтандыру шартының қосымша талаптарын алып тастау туралы өтініш берген;
 - 4) сақтандыру шартының талаптары бойынша тиесілі, сақтандыру жарналары толық мөлшерде төленбеген;
 - 5) осы Сақтандыру қағидасының 5, 6 және 8-бөлімдерінде көрсетілген, сақтандырудың қосымша талаптары бойынша сақтандыру төлемдерін қоспағанда, сақтандырудың қосымша талаптары бойынша сақтандыру төлемдері жүзеге асырылған;
 - 6) Сақтандырылушы 70 жасқа толған (Сақтандырылушы 65 жасқа толған кезде әрекеті тоқтатылатын, осы Сақтандыру қағидасының 9-бөлімінде көрсетілген, қосымша талаптарды қоспағанда)сәттен бастап өз әрекетін тоқтатады.
22. Қосымша талаптардың әрекеті тоқтатылған кезде, мұндай сақтандыруға қатысты сатып алу сомасының төлемі жүргізілмейді.

6-тарау. Медициналық тексеру

23. Сақтандыру шарты жасалған кезде Сақтандырушы сақтандырылатын тұлғаның (Сақтандырылушының) іс жүзінде денсаулығын бағалау үшін, Сақтандырушы мұндай тексеруге белгілеген медициналық мекемеде оған медициналық тексеру тағайындауға құқылы. Сақтандырылатын тұлға (Сақтандырылушы) медициналық тексерудің өткізілуінен бас тартқан жағдайда, Сақтандырушы сақтандыру шартын жасаудан бас тартуға құқылы.
24. Медициналық тексеру сақтандыру шартын жасауға ниет білдірген тұлғаның (Сақтанушының) немесе сақтандырылатын тұлғаның (Сақтандырылушының) есебінен жүргізіледі.

3-бөлім. Пайдаға қатысумен өмірді топтық аралас (жинақтап) сақтандыру

7-тарау. Сақтандыру жағдайы

25. Пайдаға қатысумен өмірді аралас топтық (жинақтап) сақтандыру бойынша сақтандыру жағдайлары болып табылады:
 - 1) Сақтандырылушының сақтандыру шарты мерзімінің соңына дейін өмір сүруі;

- 2) сақтандыру арқылы қорғауы әрекет еткен кезеңінде Сақтандырылушының қайтыс болуы.

8-тарау. Сақтанушыны ауыстыру

26. Сақтанушы Сақтандыру шартында белгіленетін барлық құқықтар мен міндеттерді басқа тұлғаға оның Сақтандырушының келісімімен табыстауға құқылы. Мұндай құқықтар мен міндеттерді табыстау үшін, Сақтанушының және Сақтанушының құқықтық мирасқорының (Сақтанушының сақтандыру шарты бойынша құқықтары мен міндеттерін қабылдайтын тұлға) қолы қойылған, Сақтанушыны ауыстыру өтінішін Сақтандырушыға ұсыну қажет. Тараптар осындай өзгертулерді енгізу туралы Сақтандыру шартына жасалған қосымша келісімге қол қойған күннен бастап (егер сақтандыру шартына жасалған тиісті қосымша келісімде басқа күн белгіленбеген болса) Сақтанушыны ауыстыру жарамды болады.
27. Сақтанушы сақтандыру шартының әрекет ету кезеңінде қайта құрылған кезде, оның осы шарт бойынша құқықтары мен міндеттері Сақтандырушының келісімімен оның құқықтық мирасқорына өтеді.

9-тарау. Пайда алушы және оны ауыстыру тәртібі

28. Егер Сақтанушы Сақтандырылушы болып табылмаса, Сақтанушы сақтандыру арқылы қорғау кезеңінде болған Сақтандырылушының қайтыс болуы, Сақтандырылушының сақтандыру мерзімінің соңына дейін өмір сүруі сақтандыру жағдайы бойынша Пайда алушыны Сақтандырылушының келісімімен сақтандыру өтінішінде тағайындайды.
29. Сақтандыру қағидасының 4-9-бөлімдерінде көрсетілген, сақтандырудың қосымша талаптары бойынша Сақтандырылушының өзі Пайда алушы болып табылады.
30. Сақтандыру жағдайы басталғанға дейін Сақтанушы Сақтандыру қағидасының 28-тармағында көрсетілген талаптарды сақтаған жағдайда, Сақтандырылушы болып табылмайтын, Сақтандыру шартында көрсетілген Пайда алушыны Сақтандырушының келісімімен басқа тұлғамен ауыстыруға құқылы.
31. Пайда алушы Сақтанушымен жасалған келісімнен шығатын сақтандыру шарты бойынша белгіленген міндеттерді орындағаннан кейін немесе Сақтандырушыға сақтандыру төлемі туралы талап қойғаннан кейін Пайда алушы басқа тұлғамен ауыстырылмайды.
32. Сақтандырылушы болып табылмайтын Пайда алушы қайтыс болған жағдайда немесе ол өз құқықтарынан бас тартқан жағдайда, оның құқықтары Сақтанушыға ауысады, ал егер Сақтанушы Сақтандырылушы болып табылса, заңнамада белгіленген тәртіпте - Сақтанушының мұрагерлеріне ауысады.
33. Егер Пайда алушы және Сақтандырылушы біруақытта (бір күнде) қайтыс болса, онда сақтандыру төлемдерін жүзеге асыру тәртібі Пайда алушы барлық Сақтандырылушыдан бұрын қайтыс болғандай болады (осы Тараудың 32-тармағы).

10-тарау. Сақтандырылушы және оны ауыстыру тәртібі

34. Сақтандыру талаптарына сәйкес Сақтандырылушы 65 жастан аспаған, сақтандыру арқылы қорғауы әрекет етуді бастаған күні Сақтанушының

қызметкері болып табылатын немесе Сақтанушының өтініші бойынша тізімге кірген жеке тұлға бола алады.

35. Сақтандыру шартының талаптары бойынша Сақтандырылушыны ауыстыру үшін Сақтанушы Сақтандырылушыны ауыстыру туралы жазбаша өтінішті және Сақтандырылушының сақтандыру шартын жасасуға берген жазбаша келісімін беруге міндетті, бұл ретте Сақтандырылушыны ауыстыруға Сақтандырушының жазбаша келісімімен жол беріледі.
36. Сақтандырылушыны ауыстыру үшін сақтандыру шартына қосымша келісім жасалады және тараптардың қолдары қойылады.
37. Сақтандырылушыны ауыстыру кезінде Сақтандырушы Сақтандыру қағидасының 6-тарауының 23-тармағына сәйкес Сақтандырылушыға нақты денсаулығының жағдайын бағалау үшін медициналық тексеріс тағайындауға құқылы. Сонымен қатар Сақтандырушы тәуекелді бағалағаннан кейін Сақтандырылушыны ауыстырудан бас тартуға құқылы.

11-тарау. Тараптардың құқықтары мен міндеттері

38. Сақтанушы құқылы:

- 1) сақтандыру шартын мерзімінен бұрын бұзуға;
- 2) Сақтандырушыдан сақтандыру шартына сәйкес қабылданған міндеттемелерді орындауын талап етуге;
- 3) Сақтандырушыдан сақтандыру талаптарын, сақтандыру шарты бойынша өз құқықтары мен міндеттерін түсіндіруін талап етуге;
- 4) Сақтандырушының келісімімен Сақтандырылушыны немесе Пайда алушы ауыстыру бойынша сақтандыру шартына өзгертулер енгізуге;
- 5) Сақтандырушының келісімімен сақтандыру жарналарын төлеу кезеңділігін өзгертуге;
- 6) сақтандыру шартында және Қазақстан Республикасының заңнамалық актілерінде көзделген, басқа құқықтарын жүзеге асыруға.

39. Сақтанушы міндетті:

- 1) сақтандыру сыйлықақысын сақтандыру шартында белгіленген мөлшерде, тәртіпте және мерзімде төлеуге;
- 2) Сақтандырушыны сақтандыру тәуекелінің жағдайы туралы хабардар етуге;
- 3) Сақтандырушыны сақтандыру жағдайы басталған күннен бастап 40 (қырық) күнтізбелік күннен кешіктірмей, қандай жағдайда да тезарада бұл туралы хабардар етуге. Егер Сақтанушы (Пайда алушы) Сақтандырушыны сақтандыру жағдайының басталғаны туралы жоғарыда аталған мерзімдерде дәлелді себептермен хабардар ете алмаған болса, онда ол уақытылы хабардар етпеуінің себебі туралы жазбаша түсінік беруі және бар болса құжат арқылы растауы тиіс. Бұл ретте, егер Сақтанушының Сақтандырушыны сақтандыру жағдайы туралы хабардар етпеуі немесе уақтылы хабардар етпеуі Сақтанушының еркінен тыс болған себептермен ескерілген болса және аталған деректі растайтын тиісті құжаттар ұсынылған болса, онда мұндай жағдайда Сақтандырушының хабардар етпеуі немесе уақтылы хабардар етпеуі сақтандыру төлемін жүзеге асырудан бас тартуына негіз болмайды.

Сақтанушының еркінен тыс болған жағдайлар хабардар етпеуіне немесе уақтылы хабардар етпеуіне дәлелді себеп болып табылады, атап айтқанда: еңсерілмейтін күш жағдайлары, яғни мұндай жағдайларда төтенше және алдын алуға болмайтын жағдайлар (форс-мажор), оған қоса, бірақ олармен шектелмей, табиғи құбылыстармен, әскери іс-қимылдармен және т.б.;

- 4) Сақтандырылушының сақтандыру шартын жасасуға берген жазбаша келісімін Сақтандырушыға ұсынуға;
 - 5) орналасқан жері өзгерген кезде, Сақтандырушыға он күндік мерзімде жаңа мекенжайын хабарлауға. Егер жаңа орналасқан мекенжайы Қазақстан Республикасынан тыс жерлерде болса, корреспонденцияны жеткізу үшін жауапты, Қазақстан Республикасындағы өзінің сенім білдірілген тұлға туралы ақпарат беруге;
 - 6) Сақтандыру шарты бойынша сақтандыру жағдайларын ескертуге бағытталған іс-шараларды жүзеге асыруға;
 - 7) сақтандыру шартында және Қазақстан Республикасының заңнамалық актілерінде көзделген өзге де міндеттерді жүзеге асыруға.
40. Сақтандырушы құқылы:
- 1) сақтандыру шартын мерзімінен бұрын бұзуға;
 - 2) Сақтанушыдан Сақтандыру шартына сәйкес қабылданған міндеттемелерді орындауын талап етуге;
 - 3) сақтандыру жағдайының басталған мән-жайларын және себептерін тексеруге;
 - 4) сақтандыру шартында және Қазақстан Республикасының заңнамалық актілерінде көзделген өзге құқықтарын жүзеге асыруға.
41. Сақтандырушы міндетті:
- 1) сақтандыру жағдайы басталған кезде, сақтандыру төлемін Сақтандыру шартында белгіленген мөлшерде, тәртіпте және мерзімде жүргізуге;
 - 2) сақтандыру құпиясын қамтамасыз етуге;
 - 3) Сақтанушы сақтандыру жарналарын төлеу мерзімін кешіктірген жағдайда, Сақтанушыға Сақтандыру қағидасының 16-тарауына сәйкес сақтандыру сыйлықақысын төлеу қажеттілігі туралы жазбаша хабарламаны жіберуге;
 - 4) Сақтанушы (Сақтандырылушы немесе Пайда алушы) немесе олардың өкілдері сақтандыру төлемін жүзеге асыруға қажет барлық құжатты ұсынбаған жағдайда, Сақтанушыдан құжаттарды қабылдаған сәттен бастап 5 (бес) жұмыс күні ішінде оларды жетпейтін құжаттар туралы хабардар етуге;
 - 5) сақтандыру төлемін жүзеге асырудан бас тарту туралы шешім қабылдаған жағдайда, Сақтанушыға жазабаша бас тартуын Сақтандырушыға осы Сақтандыру қағидасының 20-тарауында көрсетілген құжаттарды берген сәттен бастап отыз күнтізбелік күн ішінде беруге;
 - 6) сақтандыру шартында және Қазақстан Республикасының заңнамалық актілерінде көзделген өзге міндеттерді жүзеге асыруға.

12-тарау. Пайдаға қатысу

42. Сақтандырушының пайда бөлігін (егер бар болса) Сақтанушылар арасында бөлу Сақтанушылардың пайдаға қатысуын көздейтін сақтандыру шарттары бойынша сақтандыру дивидендтері түрінде, қаржы (есеп беру) жылы аяқталған күні немесе сақтандыру шарты бойынша қосымша сақтандыру резерві қалыптасқан күні сақтандыру шарты бойынша сақтандыру резервтеріне бекітілген мөлшерлемені қолдану жолымен жүзеге асырылады. Пайданы бөлу талаптары, тәртібі және мерзімі, Сақтандырушының (қажет болса) сыйақыны алу мөлшері мен тәртібі осы Сақтандыру қағидасына сәйкес Директорлар кеңесі бекіткен, Сақтандырушының ішкі ережелерінде белгіленеді.
43. Бонустық сақтандыру сомасын, сонымен қатар бонустық сатып алу сомасының мөлшерін және осы Сақтандыру қағидасына сәйкес қажетті басқа есептерді есептеу тәртібі Директорлар кеңесі бекіткен, Сақтандырушының ішкі ережелерімен белгіленеді.
44. Сақтанушылар арасында бөлінетін пайданың мөлшері туралы шешім Сақтандырушының Директорлар кеңесімен қабылданады.
45. Сақтандыру дивидендтері, қаржы (есеп беру) жылы аяқталған күні сақтандыру шарты қоданыста болған және көрсетілген сақтандыру шарты бойынша осы қаржы (есеп беру) жылы төленуге жататын барлық сақтандыру жарналары толық төленген жағдайда, сақтандыру шартының жылдығына есептеледі.
46. Сақтандыру шарты бойынша сақтандыру дивидендтерін есептеу ол сақтандыру шартының келесі жылдығына жете салысымен жүзеге асырылады. Бұл ретте, сақтандыру дивидендтері сақтандырудың екінші жылы аяқталғанға дейін сақтандыру төлемдері кезеңмен төленген жағдайда, сақтандырудың бірінші жылы аяқталғанға дейін сақтандыру сыйлықақысы біржолғы төлеммен төленген жағдайда және Сақтанушы жазатайым оқиға салдарынан Сақтандырылушыға мүгедектік белгіленген жағдайда сақтандыру талаптарына сәйкес сақтандыру сыйлықақысынан (сақтандыру жарнасынан) босатылған жағдайда төленбейді.
47. Сақтандыру шарты бойынша есептелген сақтандыру дивидендтері бонустық сақтандыру сыйлықақысы сомасына қосымша сақтандыру төлемін сатып алу үшін қолданылады.
48. Бонустық сақтандыру сомасы 3-бөлімде көрсетілген, пайдаға қатысумен өмірді жинақтап сақтандыру талаптары бойынша сақтандыру жағдайлары болған кезде төленуге жатады.
49. Сақтандырушы Сақтандырушының Директорлар кеңесімен Сақтанушылар арасында бөлінетін Сақтандырушының пайдасының мөлшері туралы шешім қабылдаған күннен бастап 30 (отыз) күнтізбелік күн ішінде, сондай-ақ Сақтанушының сұрауы бойынша сұратылған кез келген күнге сақтанушыға келесі ақпаратты береді:
 - 1) Сақтанушыға есептелген Сақтандырушы пайдасының сомасы туралы;
 - 2) Сақтанушы жинақтарының сомасы туралы;
 - 3) есеп берілетін кезеңде пайданың есептелмеу себебі (бар болған жағдайда).

Жоғарыда көрсетілген ақпарат қамтылған хабарлама Сақтанушыға жазбаша нысанда ресімделеді және Сақтанушыға пошталық байланыс, электрондық пошта немесе басқа байланыс түрімен жіберіледі.

13-тарау. Сақтандыру шартының әрекет ету мерзімі

50. Сақтандыру шарты сақтандыру шартында көрсетілген күннен бастап өз күшіне енеді және сақтандыру арқылы қорғауының қолданыс мерзімі өткенге дейін немесе тараптар өз міндеттерін толық орындағанға дейін әрекет етеді.
51. Сақтандыру арқылы қорғауының әрекеті сақтандыру шартында көрсетілген күннен басталады, бірақ Сақтанушы сақтандыру сыйлықақысын төлейтін күнінен ерте емес, ал сақтандыру сыйлықақысы бөліп төленген жағдайда, егер басқа талаптар сақтандыру шартында белгіленбесе - бірінші сақтандыру жарнасы төленген күннен басталады.
52. Егер тараптар сақтандыру шартына қол қойған күннен бастап отыз күнтізбелік күн ішінде сақтандыру сыйлықақысы (немесе бірінші сақтандыру жарнасы) төленбейтін болса немесе толық төленбейтін болса, Сақтандырушы сақтандыру шартынан бас тартуға құқылы және ол мерзімінен бұрын тоқтатылған (бұзылған) болып есептеледі. Бұл ретте, Сақтандырушы бұл туралы Сақтанушыны хабардар етуге және егер толық төленбеген сақтандыру сыйлықақысы (немесе бірінші сақтандыру жарнасы) бар болса, оған мұндай төлемді қайтаруға міндетті.
53. Сақтандыру арқылы қорғау, егер сақтандыру шартында басқасы көзделмесе, Қазақстан Республикасының аумағында да, сондай-ақ одан тыс жерлерде де әрекет етеді.

14-тарау. Сақтандыру сомасы

54. Сақтандыру сомасының мөлшері әр Сақтандырылушыға тараптардың келісімі бойынша бекітіледі және сақтандыру шартында көрсетіледі.

15-тарау. Сақтандыру сыйлықақысының (сақтандыру жарналарының) мөлшері, төлеу тәртібі және мерзімі

55. Сақтанушы Сақтандыру шарты бойынша сақтандыру сыйлықақысын төлеуді Сақтандыру шартында көрсетілген мөлшерде, қолма-қол ақшасыз тәртібінде Сақтандырушының банктік шотына біржолғы немесе мерзімдік (жылдық, жарты жылдық, тоқсандық, айлықтық) сақтандыру жарнасы түрінде бөліп жүргізеді.
56. Сақтандыру сыйлықақысын төлеу тәртібі мен мөлшері сақтандыру шартында көрсетіледі.
57. Сақтанушы Сақтандырушының келісімімен сақтандыру жарналарын төлеу кезеңділігін өзгертуге құқылы.
58. Төлем жасауға немесе сақтандыру жарнасын Сақтандырушының банктік шотына аударуға байланысты шығыс пен тәуекелді Сақтанушы көтереді.
59. Сақтанушы әрбір сақтандыру жарнасы сәйкес келетін кезең басталғанға дейін аталған сақтандыру жарнасын төлеуге міндетті. Олай жасамаған жағдайда, сақтандыру жарнасының мерзімі өткен болып есептеледі.
60. Сақтандыру сыйлықақысы (сақтандыру жарналары) уақтылы төленбеген кезде, Сақтандырушы төлем мерзімін кешіктірген әрбір күнтізбелік күн үшін уақтылы төленбеген сомадан Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген мөлшерде тұрақсыздық айыбын төлеуін талап етуге құқылы.

16-тарау. Сақтандыру жарнасын төлеу мерзімін кешіктіру

61. Сақтандыру жарнасын белгіленген мерзімде алмаған Сақтандырушы (біріншісін қоспағанда) Сақтанушыны сақтандыру жарнасын төлеу қажеттілігі туралы хабардар етуге міндетті.
62. Хабарламада келесілер болуы тиіс:
 - 1) сақтандыру жарнасы кейінге қалдырылатын кезең (сақтандыру жарнасы төленуі қажет кезең);
 - 2) Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген мөлшерде сақтандыру жарнасын төлеу мерзімі кешіктірілгені үшін өсімақының мөлшері;
 - 3) сақтандыру жарнасы төленбеген жағдайда, Сақтандырушының Сақтандыру шартының әрекетін біржақты тәртіпте бұзу құқығы туралы ақпарат.
63. Сақтандыру жарнасын төлеу мерзімін кейінге қалдыру кезеңі 30 (отыз) күнтізбелік күннен кем болмауы тиіс.
64. Сақтандыру жарнасын төлеу қажеттілігі туралы хабарлама Сақтанушыға хабарламаның жеткізілуін растауға болатын тәсілмен жіберіледі.
65. Сақтандыру жағдайы кейінге қалдырылатын кезеңде басталған кезде, Сақтандырушы сақтандыру төлемін жүзеге асыру міндеттемелеріне жауапты, бұл ретте Сақтандырушы сақтандыру төлемінің мөлшерінен Сақтанушының берешек сомасын (сақтандыру жағдайы басталған күнге дейін есептелген, мерзімі өткен сақтандыру жарнасының мөлшерінде ақша сомасын және сақтандыру жарнасын төлеу мерзімін кешіктіргені үшін өсімпұлды) ұстауға құқылы.
66. Сақтанушы сақтандыру жарнасын төлеу мерзімін кейінге қалдыру кезеңі ішінде сақтандыру жарнасын (біріншісін қоспағанда) төлемеген жағдайда, Сақтандыру шарты мерзімінен бұрын тоқтатылады.

17-тарау. Сақтандыру шартының әрекетін қалпына келтіру

67. Егер Сақтанушы сақтандыру жарнасын төлемегендіктен сақтандыру шартының әрекеті тоқтатылған болса, Сақтандырушы келесі жағдайлардың негізінде сақтандыру шартының әрекетін қалпына келтіруге құқылы:
 - 1) мерзімі кешіктірілген сақтандыру жарнасы төленген;
 - 2) Сақтанушы сақтандыру жарнасын төлеу мерзімі кешіктірілгені үшін Қазақстан Республикасының заңнамасында көзделген мөлшерде өсімақыны төлеген;
 - 3) Сақтанушыдан сақтандыру шартын қалпына келтіру жөніндегі өтінішті алған (сақтандыру шартының әрекет ету мерзімі тоқтатылған күннен бастап 6 (алты) ай өткеннен кейін сақтандыру шартының қолданысы қалпына келтірілген жағдайда).
68. Сақтанушы құқылы, ал Сақтандырушы Сақтандыру шартының қолданысын оның әрекет етуі тоқтатылған күннен бастап бір жыл ішінде қалпына келтіруге құқылы. Сақтанушы, сонымен қатар Сақтандыру шартының мерзімін оның әрекет етуі тоқтатылған күннен бастап бір жылдан астам уақыт ішінде қалпына келтіруге құқылы, бұл ретте бұндай сақтандыру шартының әрекетін қалпына келтіру Сақтандырушының міндеті емес, құқығы болып табылады.

69. Сақтандырушы сақтандыру шартының әрекетін қалпына келтірген кезде Сақтандырылушының денсаулық жағдайына медициналық тексеру жүргізуге құқылы. Медициналық тексеру Қағиданың 6-тарауында баяндалған, талаптарға сәйкес жүзеге асырылады. Медициналық тексеру жүргізу Сақтанушының есебінен жүзеге асырылады.
70. Сақтандырылушының денсаулығы жағдайы нашарлаған жағдайда, Сақтандырушы сақтандыру төлемдерінің немесе сақтандыру сыйлықақысының (сақтандыру жарналарының) мөлшерін қайта есептеуді жүргізуге құқылы. Сақтанушы Сақтандыру шартының әрекетін жаңа талаптармен қалпына келтіруден бас тартқан кезде, сақтандыру шарты қалпына келтірілмеуі тиіс.
71. Егер Сақтандыру шартының әрекеті мерзімінен бұрын тоқтатылған болса немесе Сақтандырушы сатып алу сомасын төлеген болса, Сақтандырушы Сақтандыру шартының қолданысын қалпына келтіруден бас тартуға құқылы.
72. Сақтандыру шартының әрекеті оған қандай болмасын өзгертулер мен толықтыруларды енгізусіз, бұрынғы талаптарда қалпына келтірілген кезде, мұндай қалпына келтіруді Сақтандырушы Сақтанушыға қалпына келтіру күнін көрсетумен, жазбаша хабарламаны беру арқылы растайды.

18-тарау. Сатып алу сомасы

73. Сақтандыру шарты мерзімінен бұрын бұзылған кезінде, сонымен қатар Сақтандырылушы Сақтандырылушылар тізімінен шығарылған кезде, Сақтанушы Сақтандырушыдан әр Сақтандырылушы үшін, ал Шарт мерзімінен бұрын бұзылған кезде – барлық Сақтандырылушыларға қатысты сатып алу сомасын және бонустық сатып алу сомасын (бар болған жағдайда) алуға құқылы.
74. Сатып алу сомасының мөлшері, Сақтандыру шартының әрекеті мерзімінен бұрын бұзылған күнге барлық сақтандыру жарналары толық төленген шартында, сақтандыру жылының санына байланысты және Сақтандыру шартында көрсетіледі. Сақтандырудың бірінші жылы аяқталған күні сатып алу сомасы нөлге тең.
75. Сатып алу сомасына салық салу Қазақстан Республикасының заңнамасында көзделген, тәртіпте жүзеге асырылады.
76. Сақтандырушы сатып алу сомасын. Және бонустық сатып алу сомасын (бар болған жағдайда) төлеген кезде, ол сомадан Сақтанушының сатып алу сомасын төлеу күніне қалыптасқан берешек сомасын ұстап қалуға құқылы.

19-тарау. Сақтандыру төлемінің мөлшері

77. Сақтандыру шартында белгіленген, сақтандыру жағдайларының бірі басталған кезде, Сақтандырушы жүзеге асыруы тиіс сақтандыру төлемінің мөлшері, Сақтандыру қағидасының 78 және 79-тарауларында көрсетілген жағдайларды қоспағанда, сақтандыру сомасының мөлшеріне тең.
78. Егер сақтандыру жағдайының басталуы, растаушы құжаттар бар болған жағдайда, сақтандыру арқылы қорғауының әрекет ету мерзімінде, келесілермен тікелей немесе жанама түрде байланысты болса, сақтандыру жағдайы басталған күнге сақтандыру төлемінің мөлшері сатып алу сомасына және бонустық сақтандыру сомасына (бар болған жағдайда) тең:
 - 1) ядролық жарылыстың, радиацияның немесе радиоактивті жұқтырудың әсеріне;

- 2) әскери іс-қимылдарға, Сақтандырылушының әскери құралымдардағы қызметіне;
 - 3) азаматтық соғысқа, әртүрлі халық толқуларына, жаппай тәртіпсіздіктерге немесе ереуілдерге;
 - 4) қажет қорғаныс жағдайында және аса қажет жағдайда жасалған әрекеттерді қоспағанда, Сақтанушының, Сақтандырылушының және (немесе) Пайда алушының сақтандыру жағдайының туындауына бағытталған не оны болдыратын қасақана әрекеттеріне (растаушы құжаттар бар болған жағдайда);
 - 5) Сақтанушының, Сақтандырылушының және (немесе) Пайда алушының заңнамалық актілерде белгіленген тәртіпте қасақана қылмыстық немесе әкімшілік құқық бұзушылық болып танылған, сақтандыру жағдайымен себепті байланыста болған әрекеттеріне;
 - 6) Сақтандырылушының лицензиясы бар әуекомпаниясының әуе жолаушылар кемесінен басқа, кез келген ұшу аппаратында ұшуы;
 - 7) медициналық мекеменің білікті дәрігері тағайындаған дәрілер қолданылатын жағдайды қоспағанда, Сақтандырылушының орташа және жоғары деңгейдегі алкогольді масандық жағдайда болуы, Сақтандырылушының есірткілік, токсикоманиялық немесе сақтандыру жағдайының басталуына алып келген немесе онымен себеп-салдарлық байланыстағы өзге де масандық жағдайында болуы;
 - 8) маскүнемдікпен, алкоголь қолданатын себеп-салдар байланысы бар аурулармен, олардың дамуы алкогольді жүйелі түрді пайдаланумен байланысты;
 - 9) Сақтандырылушының Сақтандыру қағидасында көзделген қауіпті (экстремалды) әрекеттерді жасауы;
 - 10) егер Сақтанушы (Сақтандырылушы) сақтандыруға қабылданған кезде аталған ақпаратты бермеген болса және бұл ақпарат сақтандыру өтінішінде көрсетілмеген болса, кәсіби спорт түрімен, оған қоса спорт жарыстары мен жаттығулырмен, сонымен қатар спорттың келесі түрлерімен шұғылдану: сноуборд, шаңғы спорт, жекпе-жектің барлық түрлері.
79. Егер сақтандыру шарты сақтандыру жағдайы басталған күні екі жылдан кем әрекет етсе және сақтандыру жағдайының басталуы келесі жағдайлардың салдарына тікелей немесе жанама байланысты болса, сақтандыру төлемінің мөлшері сақтандыру жағдайы басталған күні сатып алу сомасына тең болады:
- 1) Сақтандырылушының өзіне-өзі қол жұмсауы немесе өзіне-өзі қол жұмсау әрекеті;
 - 2) АИТВ-инфекциясы аурулары;
 - 3) қатерлі өскіннің пайда болуына байланысты аурулар.
80. Егер сақтандыру шартын жасасу барысында Сақтандырылушының туған күні және/немесе жынысы қате көрсетілген болса және де бұл сақтандыру сыйлықақысының (сақтандыру жарнасының) немесе сақтандыру сомасының дұрыс есептелмеуіне әкеп соқса, онда сақтандыру төлемі көрсетілген туған

күнінің және/немесе көрсетілген жынысының нақты туған күніне және/немесе жынысына қатысты арақатынасы негізінде түзетілуі тиіс.

81. Сақтандыру төлемі қолма-қол ақшасыз тәртібінде Пайда алушының банктік шотына аударады. Қазақстан Республикасының шегінде ақша қаражатын аудару бойынша шығындарды Сақтандырушы өз есебінен төлейді.
82. Сақтандырушы Сақтандыру қағидасының 20-тарауында көрсетілген, құжаттарды алған күннен бастап он бес жұмыс күні ішінде сақтандыру төлемін жүргізуге немесе сақтандыру төлемін жүргізуден жазбаша түрде дәлелді бас тартуын беруге міндетті. Егер Сақтандырушы сақтандыру жағдайының басталу мән-жайын қарау (тергеу) барысында мемлекеттік және басқа уәкілетті органдарға, медициналық мекемелерге және т.б. сақтандыру жағдайының белгілері бар оқиғаны қарау үшін қажетті мәліметтерді беру туралы өтінішпен жүгінсе, онда сақтандыру төлемін төлеу туралы немесе төлеуден бас тарту туралы шешім қабылдау мерзімі Сақтандырушы өтінішіне жауап алған күннен бастап он бес жұмыс күнге созылады.
83. Сақтандырылушының қайтыс болу фактісі бойынша қылмыстық іс қозғалған жағдайда, Сақтандырушы құқық қорғау органдары немесе сот тиісті шешім қабылдаған күнге дейін сақтандыру төлемі бойынша шешім қабылдауды кейінге қалдыруға құқылы.
84. Сақтандыру төлемін жүзеге асыру кезінде Сақтандырушы одан сақтандыру төлемін жүзеге асыру күнгі Сақтанушының кез келген берешегі мөлшеріндегі соманы ұстап қалуға құқылы.

20-тарау. Сақтандыру жағдайы басталған кезде Сақтанушының (пайда алушының) әрекеттері, сақтандыру төлемдерін жүзеге асыру шарттары, тәртібі

85. Сақтанушы (Пайда алушы) оған сақтандыру жағдайының басталғаны туралы белгілі болғаннан кейін, қалай болғанда да, сақтандыру жағдайы басталған күннен бастап 40 (қырық) күнтізбелік күннен кешіктірмей, бұл туралы Сақтандырушыны тезарада хабардар етуге міндетті. Егер Сақтанушының (Сақтандырылушының) сақтандыру жағдайының басталғаны туралы Сақтандырушыны жоғарыда аталған мерзімде дәлелді себептермен хабардар ету мүмкіндігі болмаса, ол уақтылы хабардар етпеу себебі туралы жазбаша түсініктеме беруі тиіс және бар болса құжат бойынша растауы тиіс.
86. Сақтанушы (Пайда алушы) Сақтандырушыға сақтандыру жағдайының басталғанын растайтын құжаттарды ұсынуға міндетті.
87. Сақтандырылушының сақтандыру арқылы қорғауы әрекет еткенде қайтыс болуы сақтандыру жағдайы басталған кезде, Сақтанушы/Пайда алушы Сақтандырушыға келесі құжаттарды ұсынуға міндетті
 - 1) сақтандыру төлемін төлеу туралы өтініш;
 - 2) Сақтандырылушының қайтыс болу туралы куәлігінің нотариалды түрде куәландырылған көшірмесі және Сақтандырылушының қайтыс болу дерегін растайтын, уәкілетті орган берген құжат (түпнұсқасы немес нотариалды түрде көшірмесі немесе электрондық құжатының көшірмесі);
 - 3) Сақтандырылушының қайтыс болу туралы медициналық (дәрігерлік) куәлігінің көшірмесі (бар болған жағдайда);

- 4) химиялық-токсикологиялық зерттеу нәтижелері бар қайтыс болу себептері мен жағдайлары туралы сот-медициналық сараптама немесе патологиялық анатомиялық зерттеу қорытындысының осы құжатты берген заңды тұлғаның мөрімен және қолы қойылған (егер сараптаманың немесе зерттеудің жүргізілуі Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілерінде көзделген болса) көшірмесі;
 - 5) Пайда алушының жеке басын куәландыратын құжаттың көшірмесін, оның жеке сәйкестендіру нөмірі (ЖСН, Пайда алушының жеке басын куәландыратын құжатта көрсетілмесе) (жеке тұлғаларға);
 - 6) егер Пайда алушы Сақтандырылушы болып табылса, онда сақтандыру шартының деректерін көрсетумен сақтандыру төлемдері қарастырылған, мұраға құқық туралы куәлік (немесе нотариалды түрде куәландырылған көшірмесі);
 - 7) сақтандыру шартының көшірмесі;
 - 8) егер Сақтандырылушының қайтыс болуы стационарда болса, Сақтандырылушының медициналық картасынан (сырқатнамдан) үзіндінің медициналық мекеме берген және дәрігердің қолымен және осы емдеу мекемесінің мөрімен куәландырылған көшірмесі;
 - 9) Пайда алушының банктік деректемелерін: алушы банктің атауы, банк БСН, БСК, ЖСК, жинақ, ағымдағы немесе карт-шотын;
 - 10) сақтандыру жағдайына қатысты және/немесе заңмен қаралатын, Сақтандырушы сұратқан басқа құжаттар.
88. Сонымен қатар Сақтандырушы келесі құжаттарды сұратуға құқылы:
- 1) егер құқық қорғау органдары Сақтандырылушымен орын алған оқиға (жазатайым жағдай) дерегі бойынша қылмыстық іс қозғау туралы мәселені қараған жағдайда, Сақтандырушы құқық қорғау органдарынан Сақтандырылушының өмірі мен денсаулығына зиянның келтірілгенін тіркеу дерегі бойынша анықтаманы, ал сотқа дейінгі тергеудің бірыңғай тізілімінде (СТБТ) тіркелген жағдайда – қылмыстық істің тоқтатылғаны туралы қаулыны немесе сот үкімін талап етуге құқылы;
 - 2) егер сақтандыру жағдайы жол-көлік оқиғасы нәтижесінде басталған болса, жол-көлік оқиғасы бойынша (оқиға орнын қарау хаттамасы, жол-көлік оқиғасының сызбасы, жол-көлік оқиғасы қатысушыларының түсініктемелері, мамандардың сараптама қорытындысы) материалдарының берген мекеменің мөрімен куәландырылған көшірмелері;
 - 3) Сақтандырылушы өзінің қызметтік міндеттерін орындау кезінде сақтандыру жағдайы басталған кезде – өндірістегі жазатайым жағдай туралы актіні немесе мұндай актінің нотариалды түрде куәландырылған көшірмесі;
 - 4) Сақтандырушы сұрататын, сақтандыру жағдайына қатысты және/немесе Қазақстан Республикасының заңнамасында көзделген басқа да құжаттарды.
89. Сақтандырылушының сақтандыру мерзімінің соңына дейін өмір сүрген жағдайда, Пайда алушы сақтандыру шартының түпнұсқасын, Пайда алушының жеке басын куәландыратын құжаттың көшірмесін, оның ішінде Сақтанушының жеке сәйкестендіру нөмірін, банктік деректемелері: алушы банктің атауы, банк БСН,

- БСК, ЖСК, ағымдағы немесе карт-шот қоса тіркей отырып, соңына дейін өмір сүрген жағдайда сақтандыру төлемін алу туралы өтінішті ұсынуға міндетті.
90. Сақтанушы (Пайда алушы) немесе Сақтанушының (Пайда алушының) тапсырмасы бойынша өзге тұлға Сақтандырушының сұратуы бойынша осы Тарауда көрсетілген құжаттарды өз есебінен ұсынуға, сондай-ақ сақтандыру жағдайының басталған мән-жайын тергеуде Сақтандырушыға көмек көрсетуге міндетті.
 91. Сақтандырушы сақтандыру жағдайының басталуы туралы хабарламаны алған күннен бастап, сақтандыру жағдайының басталу мән-жайын және себептерін тексеруге құқылы.
 92. Сақтандырылушының қайтыс болу дерегі бойынша қылмыстық іс қозғалған жағдайда, Сақтандырушы құқық қорғау органдары немесе сот тиісті шешім қабылдаған және ол заңды күшіне енген күнге дейін сақтандыру төлемін кейінге қалдыруға құқылы.
 93. Сақтандыру төлемі Сақтанушы (Пайда алушы) көрсеткен банк шотына жүргізіледі. Егер сақтандыру төлемінің ақшасын төлеу немесе аудару Қазақстан Республикасының аумағында жүзеге асырылатын болса, төлем немесе аударым шығысы Сақтандырушының есебінен жүзеге асырылады.
 94. Сақтандырушы сақтандыру төлемін жүзеге асыру үшін оған осы Тарауда көрсетілген құжаттардың түпнұсқалары немесе олардың нотариалды түрде куәландырылған көшірмелері (басқасы көзделмесе) беріледі. Сақтандырушының қалауы бойынша оған құжаттарды берген немесе құжаттардың түпнұсқалары қолда болған заңды тұлға басқарушысының мөрімен және қолымен куәландырылған көшірмесі берілуі мүмкін.
 95. Сақтандырушы Сақтанушыдан (Пайда алушыдан) алған құжаттарды алған (қабылдаған) күнін көрсете отырып, тезарада тіркеуге міндетті. Сақтандырушы Сақтанушыға (Пайда алушыға) ұсынылған құжаттардың толық тізбесі және олардың қабылданған күні көрсетілген анықтаманы беруге міндетті. Сақтанушы (Пайда алушы) сақтандыру төлемін жүзеге асыруға қажет барлық құжатты ұсынбаған жағдайда, Сақтандырушы Сақтанушыдан (Пайда алушыдан) сақтандыру жағдайының басталғаны туралы хабарламаны алған күннен бастап 5 (бес) жұмыс күннен кешіктірмей Сақтанушының (Пайда алушының) мекенжайына сақтандыру төлемін жүзеге асыруға қажет, жетіспейтін құжаттар туралы хабарламаны жібереді.
 96. Сақтанушы (Сақтандырылушы) немесе Пайда алушы немесе олардың өкілі Сақтандыру қағидасының осы Тарауында көрсетілген барлық құжатты ұсынбаған кезде, Сақтандырушы сақтандыру жағдайы бойынша шешім қабылдауға құқылы.
 97. Сақтандыру төлемі жүзеге асырылған кезде, Сақтандырушы одан сақтандыру төлемін жүргізу күні Сақтанушының бар берешегі мөлшеріндегі соманы ұстап қалуға құқылы.

21-тарау. Сақтандырушыны сақтандыру төлемін жүзеге асырудан босату негіздері

98. Сақтандырушының сақтандыру төлемін жүзеге асырудан бас тартуына негіздеме келесілер болуы мүмкін:

- 1) Сақтанушының Сақтандырушыға сақтандыру объектісі, сақтандыру тәуекелі, Сақтандырылушының денсаулық жағдайы, сақтандыру жағдайы және оның салдары туралы көрнекі жалған мәліметтерді, сондай-ақ Сақтандыру қағидасына сәйкес Сақтандырушыға ұсынылуы тиіс өзге де мәліметтерді хабарлауы;
 - 2) Сақтанушының сақтандыру жағдайы басталған мән-жайды тергеуде Сақтандырушыға кедергі келтіруі;
 - 3) Сақтандырушыны сақтандыру жағдайының басталғаны туралы Қазақстан Республикасы Азаматтық кодексінің 835-бабында белгіленген талаптарда Сақтандыру қағидасында белгіленген мерзімде хабардар етпеу.
99. Сақтандырушы Сақтандыру қағидасының 98-тармағы 1)-тармақшасына сәйкес 3-Бөлімінде көрсетілген оқиға бойынша сақтандыру төлемін жүзеге асырудан бас тартқан жағдайда, Сақтанушы (Сақтандыру шарты бойынша Сақтанушы болып табылатын Сақтандырылушы қайтыс болған жағдайда, Сақтанушының мұрагерлері) Сақтандыру шартын жасауға және орындауға байланысты Сақтандырушының Сақтандыру шартында белгіленген сатып алу сомасынан 15 % (он бес пайыз) мөлшерінде қосымша шығысын шегере отырып, Сақтандыру шартында белгіленген сатып алу сомасын алуға құқылы.

22-тарау. Сақтандыру шартын тоқтату талаптары

100. Сақтандыру шартының әрекеті келесі жағдайларда тоқтатылады:
- 1) Сақтандыру шартында көзделген, сақтандыру арқылы қорғауының мерзімі аяқталған;
 - 2) Сақтандыру шартының талаптары бойынша кейінге қалдырылған кезеңде сақтандыру жарналары толық мөлшерде төленбеген;
 - 3) сақтандыру шарты мерзімінен бұрын бұзылған;
 - 4) әрбір Сақтандырылушыға қатысты Сақтандырушы Сақтандыру шарты бойынша сақтандыру төлемін жасаған сәттен бастап, осы бөлімнің талаптарына сәйкес онымен болған алғашқы сақтандыру жағдайы бойынша
 - 5) әрбір Сақтандырылушы осы Сақтандыру қағидасының 10-тарауының 34-тармағында бекітілген, жасқа толған кезде немесе онымен еңбек шарты бұзылған жағдайда немесе Сақтанушы Сақтандырушыға жіберген хабарламамен расталған, ол Сақтандырылушылар тізімінен шығарылған жағдайда, оған қатысты сақтандыру шартының әрекеті тоқтатылады.
101. Сақтанушы Сақтандырушыға сақтандыру шартын мерзімінен бұрын тоқтату туралы өтініш бере отырып, сақтандыру шартынан кез келген уақытта бас тартуға құқылы.
102. Сақтандырушы сақтандыру шартын мерзімінен бұрын тоқтату туралы өтініш алған күн, егер бұл өтініште сақтанушы мерзіміне бұрын тоқтатудың кейінгі күнін көрсетпесе, Сақтандыру шартының мерзімінен бұрын тоқтатылу күні болып саналады.
103. Егер Сақтанушы сақтандыру шарты жасалған (шығарылған) күннен бастап бірінші және жиырмамыншы күн аралығындағы кезеңде шартты біржақты тәртіпте бұзса, онда Сақтандырушы Сақтанушыға алынған сақтандыру сыйлықақысының сомасын толық көлемде қайтаруға міндетті. Егер Сақтанушы

сақтандыру шарты жасалған (шығарылған) күннен бастап жиырма бірінші және қырықыншы күн аралығындағы кезеңде шартты біржақты тәртіпте бұзса, онда Сақтандырушы алынған сақтандыру сыйлықақысының сомасынан сақтандыру шартын жасауға жұмсаған, жиырма пайыздан аспайтын шығысын шегере отырып, Сақтанушыға алынған сақтандыру сыйлықақысының сомасын қайтаруға міндетті.

104. Сақтандыру шарты мерзімінен бұрын тоқтатылатын өзге жағдайларда, Сақтанушы сақтандыру шарты бойынша төленген сақтандыру сыйлықақысы (сақтандыру жарнасы) қайтарылмайды.

23-тарау. Сақтандыру шартына өзгертулер мен толықтырулар енгізу жағдайлары мен тәртібі

105. Сақтандыру шартына енгізілетін өзгертулер мен толықтырулар Сақтанушы Сақтандырушыға ұсынатын өзгертулер мен толықтырулар енгізу туралы өтініш негізінде жүзеге асырылады.
106. Өтініш берілетін күнге барлық сақтандыру жарнасы (сақтандыру сыйлықақысы) толық төленген жағдайда, сондай-ақ Сақтандырушының Сақтандыру шартына өзгерту мен (немесе) толықтыруға келісімі бар болған кезде, қосымша келісімді жасау арқылы бұл өзгертулер мен толықтырулар жазбаша енгізіледі және Сақтандыру шартының қосымша келісінде көрсетілген күннен бастап күшіне енген болып есептеледі.

4-бөлім. Жазатайым оқиға нәтижесінде Сақтандырылушының қайтыс болуы жағдайында сақтандыру.

24-тарау. Жазатайым оқиға нәтижесінде Сақтандырылушының қайтыс болуы жағдайында сақтандырудың негізгі ережелері

107. Егер Сақтандыру шартында Сақтандыру шартына жазатайым оқиға нәтижесінде Сақтандырылушының қайтыс болуы жағдайында сақтандыру кіретіні тікелей көзделсе, осы Сақтандыру қағидасының талаптары әрекет етеді.
108. Осы Сақтандыру қағидасының 25-тарауында көрсетілген сақтандыру жағдайы басталған кезде, Сақтандырушы сақтандыру төлемін Сақтандыру шартында көрсетілген мөлшерде, тәртіпте және мерзімде жүзеге асыруға міндетті.

25.-тарау. Сақтандыру жағдайы және сақтандыру тәуекелі

109. Сақтандыру арқылы қорғау әрекеті кезеңінде болған жазатайым жағдай басталған сәттен бастап алты ай ішінде сақтандыру арқылы қорғау әрекеті кезеңінде жазатайым жағдай нәтижесінде Сақтандырылушының қайтыс болуы Сақтандырылушының қайтыс болуы жағдайында сақтандыру талаптары бойынша сақтандыру жағдайы (сақтандыру тәуекелі) болып табылады.

26-тарау. Сақтандыру жағдайына жатпайтын және сақтандыруды шектейтін жағдайлар

110. Осы Сақтандыру қағидасының 21-тарауында көрсетілген сақтандыру төлемін жүзеге асырудан босату негіздерінен басқа, егер Сақтандырылушының қайтыс болуы келесі жағдайлардың нәтижесінде тікелей немесе жанама басталған болса, Сақтандырушы сақтандыру төлемін жүзеге асырудан босатылады:

- 1) ядролық жарылыстың, радиацияның немесе радиоактивті улануы әсерімен;

- 2) әскери іс-қимылдармен, Сақтандырылушының әскери құралымдардағы қызметімен;
- 3) азаматтық соғыспен, әртүрлі халық толқуларымен, жаппай тәртіпсіздіктермен немесе ереуілдермен;
- 4) қажет қорғаныс жағдайында және аса қажет жағдайда жасалған әрекеттерді қоспағанда, Сақтанушының, Сақтандырылушының және/немесе Пайда алушының сақтандыру жағдайының туындауына бағытталған не оны болдыратын қасақана әрекеттерімен;
- 5) Сақтандырылушының заңнамалық актілерде белгіленген тәртіпте қасақана қылмыстық немесе әкімшілік құқық бұзушылық болып танылған, сақтандыру жағдайымен себепті байланыста болған әрекеттерімен;
- 6) медициналық мекеменің білікті дәрігері тағайындаған дәрілер қолданылатын жағдайды қоспағанда, Сақтандырылушының орташа және жоғары деңгейдегі алкогольді масандық жағдайда болуы, Сақтандырылушының есірткілік, токсикоманиялық немесе сақтандыру жағдайының басталуына алып келген немесе онымен себеп-салдарлық байланыстағы өзге де масандық жағдайында болуы;
- 7) маскүнемдікпен, алкоголь қолданатын себеп-салдар байланысы бар аурулармен, олардың дамуы алкогольді жүйелі түрді пайдаланумен байланысты;
- 8) жазатайым жағдай нәтижесінде Сақтандырылушы алған дене жарақаттарын (жарақатты алғаннан кейін 30 күнтізбелік күннен кешіктірмей) емдеу үшін тікелей қажет емді немесе операцияны қоспағанда, медициналық немесе хирургиялық жолмен емдеу немесе операция;
- 9) Сақтандырылушының Сақтандыру қағидасында көзделген қауіпті (экстремалды) әрекеттерді жасауы;
- 10) егер Сақтанушы (Сақтандырылушы) сақтандыруға қабылданған кезде аталған ақпаратты бермеген болса және бұл ақпарат сақтандыру өтінішінде көрсетілмеген болса, кәсіби спорт түрімен шұғылдануы;
- 11) Сақтандырылушының лицензиясы бар әуекомпаниясының әуе жолаушылар кемесінен басқа, кез келген ұшу аппаратында ұшуы;
- 12) кесіп алғанда немесе жарақаттанғанда туындайтын инфекцияны қоспағанда, бактериялық инфекция;
- 13) бұл ретте, егер жазатайым жағдай сақтандыру арқылы қорғау әрекеті кезеңінде орын алған жағдайда, жазатайым жағдай нәтижесінде туындаған ауруды қоспағанда, кез келген аурумен және жарықпен ауруы;
- 14) эпилепсиялық ұстамасымен, жүрек ұстамасымен және апоплексия соғуымен.

27-тарау. Сақтандыру сомасының және сақтандыру төлемінің мөлшері

111. Осы талаптар бойынша сақтандыру сомасының мөлшері тараптардың келісімі бойынша анықталады және Сақтандыру шартында көрсетіледі.
112. Сақтандыру жағдайы басталған кезде, сақтандыру төлемінің мөлшері сақтандыру сомасына тең. Бонустық сақтандыру сомасы сақтандыру төлеміне кірмейді және төленбейді.

113. Егер Сақтандырылушының қайтыс болуы жазатайым жағдай болғандықтан болса, осы Сақтандыру қағидасының 26-тарауының талаптарын ескере отырып, сақтандыру төлемі сақтандыру шартының талаптары бойынша сақтандыру төлеміне қосымша жүргізіледі.
114. Сақтандырылушының қайтыс болуына алып келген жазатайым жағдайдан сақтандыруға қатысты сақтандыру шартының әрекеті тоқтатылған кезде, сатып алу сомасының төлемі жүргізілмейді.

28-тарау. Сақтандыру жағдайы басталған кезде Сақтанушының (Пайда алушының) әрекеттері және тараптардың өзара қатынастарына қатысты өзге ережелері

115. Сақтандыру жағдайы басталған кезде Сақтанушы (Пайда алушы) Сақтандырушыға осы Сақтандыру қағидасының 20-тарауының 87-тармағында көрсетілген құжаттарды беруге міндетті.
116. Сақтанушы (Сақтандырылушы) немесе Сақтанушының (Сақтандырылушының) тапсырмасы бойынша өзге тұлға Сақтандырушының сұратуы бойынша осы Тарауда көрсетілген құжаттарды ұсынуға, сондай-ақ сақтандыру жағдайының басталған мән-жайын тергеуде Сақтандырушыға көмек көрсетуге міндетті.
117. Сақтандырушы сақтандыру жағдайының мән-жайын және басталу себептерін тексеруге құқылы.
118. Сақтандырушы Сақтанушыдан (Пайда алушыдан) алған құжаттарды алған (қабылдаған) күнін көрсете отырып, тезарада тіркеуге міндетті.
119. Сақтанушы (Сақтандырылушы) немесе Пайда алушы немесе олардың өкілдері сақтандыру төлемін жүзеге асыруға қажет құжаттарды ұсынбаған жағдайда, Сақтандырушы Сақтанушыдан (Пайда алушыдан) сақтандыру жағдайының басталғаны туралы хабарламаны алған күннен бастап 5 (бес) жұмыс күні ішінде Сақтанушының (Пайда алушының) мекенжайына сақтандыру төлемін жүзеге асыруға қажет, жетіспейтін құжаттар туралы хабарламаны жібереді.
120. Сақтанушы (Сақтандырылушы) немесе Пайда алушы немесе олардың өкілдері осы Тарауда көрсетілген барлық құжатты ұсынбаған кезде, Сақтандырушы сақтандыру жағдайы бойынша шешім қабылдауға құқылы.

5-бөлім. Жазатайым жағдай нәтижесінде Сақтандырылушының дене жарақаттарын алуы жағдайында сақтандыру

29-тарау. Жазатайым жағдай нәтижесінде Сақтандырылушының дене жарақаттарын алуы жағдайында сақтандырудың негізгі ережелері

121. Егер Сақтандыру шартында Сақтандыру шартына жазатайым оқиға нәтижесінде Сақтандырылушының дене жарақаттарын алуы жағдайында сақтандыру кіретіні тікелей көзделсе, осы Сақтандыру қағидасының талаптары әрекет етеді.
122. Осы Сақтандыру қағидасының 30-тарауында көрсетілген сақтандыру жағдайы басталған кезде, Сақтандырушы сақтандыру төлемін Сақтандыру шартында көрсетілген мөлшерде, тәртіпте және мерзімде жүзеге асыруға міндетті. Сақтандыру төлемінің мөлшері «Дене жарақаттары бойынша сақтандыру төлемдерінің кестесіне» сәйкес белгіленеді.
123. Жазатайым жағдай нәтижесінде Сақтандырылушының дене жарақаттарын алуы жағдайында сақтандыруға қатысты Сақтандыру шартының әрекеті тоқтатылған

кезде, мұндай сақтандыру бойынша сатып алу сомасының және бонустық сатып алу сомасының (бар болған жағдайда) төлемі жүргізілмейді.

30-тарау. Сақтандыру жағдайы және сақтандыру тәуекелі

124. Жазатайым жағдай нәтижесінде Сақтандырылушының сақтандыру арқылы қорғауы әрекет еткен кезде дене жарақаттарын алуы және «Дене жарақаттары бойынша сақтандыру төлемдерінің кестесінде» көрсетілген дене жарақаттары Сақтандыру шартының талаптары бойынша жазатайым жағдай нәтижесінде Сақтандырылушының дене жарақаттарын алуы жағдайында сақтандыруға қатысты сақтандыру жағдайы болып табылады.

31-тарау. Сақтандыру жағдайына жатпайтын және сақтандыруды шектейтін жағдайлар

125. Егер Сақтандырылушының сақтандыру арқылы қорғауы әрекет еткен кезде дене жарақаттарын алуы тікелей немесе жанама түрде өзін-өзі өлтірмек болған жағдайлардың салдарынан болса Сақтандырушы осы Сақтандыру қағидасының 21-Тарауында және 26-Тарауының 110-тармағында көзделген сақтандыру төлемін жүзеге асырудан босатудың өзге де негіздерінен басқа сақтандыру төлемін жүргізуден босатылады
126. Сақтандырушы «Дене жарақаттары бойынша сақтандыру төлемдерінің кестесінде» қамтылмаған дене жарақаттары бойынша сақтандыру төлемін жүргізуден бас тартуға құқылы.

32-тарау. Сақтандыру сомасының және сақтандыру төлемінің мөлшері

127. Осы талаптар бойынша сақтандыру сомасының мөлшері тараптардың келісімі бойынша айқындалады және сақтандыру шартында көрсетіледі.
128. Бонуыстық сақтандыру сомасы сақтандыру төлеміне кірмейді және төленбейді.
129. Сақтандыру сомасының мөлшері жазатайым жағдай нәтижесінде Сақтандырылушының дене жарақаттарын алуы жағдайында сақтандыру бойынша осыған дейін жүргізілген сақтандыру төлемінің сомасына, белгілі бір сақтандыру жылы ішінде (бірінші, кейінгі) автоматты түрде азайтылуы тиіс. Сақтандыру сомасының мөлшері келесі сақтандыру жылының басына толық мөлшерде қалпына келуі тиіс.
130. Сақтандырушы жазатайым жағдай нәтижесінде Сақтандырылушының дене жарақаттарын алуы жағдайында сақтандыру бойынша сақтандыру төлемінің мөлшерін "Дене жарақаттары бойынша сақтандыру төлемдерінің кестесіне" сәйкес Сақтандыру шартында көрсетілген сақтандыру сомасының (бірінші сақтандыру жағдайы басталған кезде) немесе осы Тараудың 129-тармағына сәйкес азайтылған сақтандыру сомасының пайыздарымен белгілейді.
131. Бір жазатайым жағдай нәтижесінде басталған және "Дене жарақаттары бойынша сақтандыру төлемдері кестесінің" бір бөлімінде ескертілген бірнеше дене жарақаты болған жағдайда, сақтандыру төлемі сақтандыру төлемінің мөлшері ең үлкен жарақатты көздейтін тармаққа сәйкес жүргізіледі.
132. Бір жазатайым жағдай нәтижесінде басталған және "Дене жарақаттары бойынша сақтандыру төлемдері кестесінің" әртүрлі бөлімінде ескертілген бірнеше дене жарақаты болған жағдайда, сақтандыру төлемі әрбір дене жарақаты бойынша бөлек жүргізіледі, бірақ сақтандыру төлемдерінің сомасы сақтандыру сомасының мөлшерінен аспайды.

133. "Дене жарақаттары бойынша сақтандыру төлемдері кестесінің" бір тармағында көрсетілген бір немесе бірнеше дене жарақаты болған жағдайда, сақтандыру төлемі дене жарақаттарының санына қарамастан, аталған тармаққа сәйкес біржолғы белгіленген мөлшерде жүргізіледі.
134. Сақтандыру төлемінің мөлшері дене жарақаты болған жағдайда аяқ-қолдың бір мүшесіне белгіленген (егер "Дене жарақаттары бойынша сақтандыру төлемдері кестесінде" өзгеше ескертілмеген болса). Аяқ-қолдың екі мүшесінің ұқсас дене жарақаты болған жағдайда, сақтандыру төлемінің мөлшері екі еселенеді.
135. Барлық сақтандыру төлемінің жалпы мөлшері сақтандыру сомасының мөлшерінен аспайды.
136. Дене жарақатының нәтижесінде Сақтандырылушының қайтыс болуы – сақтандыру жағдайы басталған кезде, жазатайым жағдай нәтижесінде Сақтандырылушының дене жарақаттарын алуы жағдайында сақтандыруға қатысты сақтандыру төлемі жүргізілмейді. Ал егер жазатайым жағдай нәтижесінде Сақтандырылушының дене жарақаттарын алуы жағдайында сақтандыруға қатысты сақтандыру төлемі жүргізілген болса, онда бұл сақтандыру арқылы қорғауы әрекет еткен кезде Сақтандырылушының қайтыс болуы – сақтандыру жағдайы бойынша сақтандыру төлемінен шегеріледі.
137. Сақтандыру төлемін жүргізген кезде Сақтандырушы Сақтанушының берешегі мөлшеріндегі сомасын ұстап қалуға құқылы.

33-тарау. Сақтандыру жағдайы басталған кезде Сақтанушының (Пайда алушының) әрекеттері және тараптардың өзара қатынастарына қатысты өзге ережелері

138. Сақтандыру жағдайының басталғанын растау үшін, Сақтанушы (Сақтандырылушы) келесі құжаттарды ұсынуға міндетті :
 - 1) Сақтандырылушының жеке басын куәландыратын құжаттың көшірмесін, оның ЖСН;
 - 2) травматологиялық пункт анықтамасын немесе медициналық мекеменің мөрімен куәландырылған көшірмесін;
 - 3) медициналық мекеме берген және дәрігердің қолымен, осы мекеменің мөрімен куәландырылған медициналық картаның (сырқатнама) үзінді көшірмесін;
 - 4) рентгенологтың рентген-кескінді сипаттауы немесе таныстыру үшін рентген-кескінді (бар болса);
 - 5) Сақтандырылушы өзінің қызметтік міндеттерін орындау кезінде сақтандыру жағдайы басталған кезде – өндірістегі жазатайым жағдай туралы актіні немесе мұндай актінің нотариалды түрде куәландырылған көшірмесін;
 - 6) Пайда алушының жеке басын куәландыратын құжаттың көшірмесін, оның ЖСН;
 - 7) Пайда алушының банктік деректемелерін, банк БСН, БСК, ЖСК, ағымдағы немесе карт-шотын;
 - 8) Сақтандырушы сұрататын, сақтандыру жағдайына қатысты және/немесе Қазақстан Республикасының заңнамасында көзделген басқа да құжаттарды.

139. Сақтандырушы сонымен қатар келесі құжаттарды сұратуға құқылы:
- 1) егер сақтандыру жағдайы жол-көлік оқиғасы нәтижесінде басталған болса, жол-көлік оқиғасы бойынша (оқиға орнын қарау хаттамасы, жол-көлік оқиғасының сызбасы, жол-көлік оқиғасы қатысушыларының түсініктемелері, мамандардың сараптама қорытындысы) материалдарының берген мекеменің мөрімен куәландырылған көшірмелері
 - 2) уақытша еңбекке жарамсыздық парағының көшірмелері.
140. Егер құқық қорғау органдары Сақтандырылушымен орын алған оқиға (жазатайым жағдай) дерегі бойынша қылмыстық іс қозғау туралы мәселені қараған жағдайда, Сақтандырушы құқық қорғау органдарынан Сақтандырылушының өмірі мен денсаулығына зиянның келтірілгенін тіркеу дерегі бойынша анықтаманы, ал сотқа дейінгі тергеудің бірыңғай тізілімінде (СТБТ) тіркелген жағдайда – қылмыстық істің тоқтатылғаны туралы қаулыны немесе сот үкімін талап етуге құқылы.
141. Сақтандырушы Сақтанушыдан (Пайда алушыдан) алған құжаттарды алған (қабылдаған) күнін көрсете отырып, тезарада тіркеуге міндетті. Сақтандырушы Сақтанушыға (Пайда алушыға) олар ұсынған құжаттардың толық тізбесі және олардың қабылданған күні көрсетілген анықтаманы беруге міндетті.
142. Сақтанушы (Сақтандырылушы) немесе Пайда алушы немесе олардың өкілі сақтандыру төлемін жүзеге асыруға қажет барлық құжатты ұсынбаған жағдайда, Сақтандырушы Сақтанушыдан (Пайда алушыдан) сақтандыру жағдайының басталғаны туралы хабарламаны алған күннен бастап 5 (бес) жұмыс күні ішінде Сақтанушының (Пайда алушының) мекенжайына сақтандыру төлемін жүзеге асыруға қажет, жетіспейтін құжаттар туралы хабарламаны жібереді.
143. Сақтанушы (Сақтандырылушы) немесе Пайда алушы немесе олардың өкілі Сақтандыру қағидасының осы Тарауында көрсетілген барлық құжатты ұсынбаған кезде, Сақтандырушы сақтандыру жағдайы бойынша шешім қабылдауға құқылы.
144. Сақтанушы (Сақтандырылушы) немесе Сақтанушының (Сақтандырылушының) тапсырмасы бойынша өзге тұлға Сақтандырушының сұратуы бойынша осы Тарауда көрсетілген құжаттарды ұсынуға, сондай-ақ сақтандыру жағдайының басталған мән-жайын тергеуде Сақтандырушыға көмек көрсетуге міндетті.
145. Сақтандырылушы Сақтандырушының жазбаша сұратуы бойынша Сақтандырылушының денсаулығы жағдайы туралы анықтаманы беру үшін дәрігерлерге, күтімді жүзеге асыратын тұлғаларға, медициналық мекемеге уәкілеттік беруге міндетті.
146. Сақтандырушы құжаттардың толық пакетін алған күннен бастап 15 (он бес) жұмыс күні ішінде сақтандыру төлемін жүргізуге немесе сақтандыру төлемін жүргізуден жазбаша түрде дәлелді бас тартуын беруге міндетті. Егер Сақтандырушы сақтандыру жағдайының басталу мән-жайын қарау (тергеу) барысында мемлекеттік және басқа уәкілетті органдарға, медициналық мекемелерге және т.б. сақтандыру жағдайының белгілері бар оқиғаны қарау үшін қажетті мәліметтерді беру туралы өтінішпен жүгінсе, онда сақтандыру төлемін төлеу туралы немесе төлеуден бас тарту туралы шешім қабылдау мерзімі Сақтандырушы өтінішіне жауап алған күннен бастап он бес жұмыс күнге созылады.

6-бөлім. Жазатайым жағдай нәтижесінде Сақтандырылушының уақытша еңбекке жарамсыздығы жағдайында сақтандыру

34-тарау. Жазатайым жағдай нәтижесінде Сақтандырылушының уақытша еңбекке жарамсыздығы жағдайында сақтандырудың негізгі ережелері

147. Егер Сақтандыру шартында Сақтандыру шартына жазатайым оқиға нәтижесінде Сақтандырылушының уақытша еңбекке жарамсыздығы жағдайында сақтандыру кіретіні тікелей көзделсе, осы Сақтандыру қағидасының талаптары әрекет етеді.
148. Осы Сақтандыру қағидасының 35-тарауында көрсетілген сақтандыру жағдайы басталған кезде, Сақтандырушы сақтандыру шартында көзделген мөлшерде, тәртіпте және мерзімде сақтандыру төлемін жүзеге асыруға міндетті.

35-тарау. Сақтандыру жағдайы және сақтандыру тәуекелі

149. Жазатайым жағдай нәтижесінде Сақтандырылушыға уақытша еңбекке жарамсыздығының белгіленуі сақтандыру шартының талаптары бойынша Сақтандырылушының уақытша еңбекке жарамсыздығы жағдайында сақтандыруға қатысты сақтандыру жағдайы болып табылады.
150. Уақытша еңбекке жарамсыздығының белгіленуі қолданыстағы Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес жүзеге асырылады.

36-тарау. Сақтандыру жағдайына жатпайтын және сақтандыруды шектейтін жағдайлар

151. Егер жазатайым жағдай нәтижесінде Сақтандырылушының уақытша еңбекке жарамсыздығы келесі жағдайлармен тікелей немесе жанама түрде байланысты болса, және де растаушы құжаттар бар болған жағдайда, Сақтандырушы осы Сақтандыру қағидасының 21-тарауында және 26-тарауының 110-тармағында көзделген сақтандыру төлемін жүзеге асырудан босатудың өзге де негіздерінен басқа сақтандыру төлемін жүзеге асырудан босатылады:
- 1) жазатайым жағдай нәтижесінде Сақтандырылушы алған дене жарақаттарын (жарақатты алғаннан кейін 60 күнтізбелік күннен кешіктірмей) емдеу үшін тікелей қажет емді немесе операцияны қоспағанда, медициналық немесе хирургиялық жолмен емдеуге немесе операцияға;
 - 2) өзін-өзі өлтіру әрекетіне;
 - 3) жазатайым жағдайға қатысты жоқ, кез келген ауруларға.

37-тарау. Сақтандыру сомасының және сақтандыру төлемінің мөлшері

152. Осы талаптар бойынша сақтандыру сомасының мөлшері сақтандыру шартында көрсетіледі.
153. Сақтандыру төлемінің мөлшері Сақтандыру шартында көрсетіледі.
154. Сақтандырушы осы Сақтандыру қағидасының 38-тарауында көрсетілген құжаттарды алған күннен бастап 15 (он бес) жұмыс күні ішінде сақтандыру шартының осы қосымша талаптары бойынша сақтандыру төлемі біржолғы төлеммен жүзеге асырылады. Егер Сақтандырушы сақтандыру жағдайының басталу мән-жайын қарау (тергеу) барысында мемлекеттік және басқа уәкілетті органдарға, медициналық мекемелерге және т.б. сақтандыру жағдайының белгілері бар оқиғаны қарау үшін қажетті мәліметтерді беру туралы өтінішпен жүгінсе, онда сақтандыру төлемін төлеу туралы немесе төлеуден бас тарту

туралы шешім қабылдау мерзімі Сақтандырушы өтінішіне жауап алған күннен бастап он бес жұмыс күнге созылады.

38-тарау. Сақтандыру жағдайы басталған кезде Сақтанушының (Пайда алушының) әрекеттері және тараптардың өзара қатынастарына қатысты өзге ережелер

155. Сақтандыру жағдайының басталғанын растау үшін, Сақтанушы (Пайда алушы) келесі құжаттарды ұсынуға міндетті:
- 1) Сақтандырылушының жеке басын куәландыратын құжатты, оның ЖСН;
 - 2) травматологиялық пункт анықтамасын немесе медициналық мекеменің мөрімен куәландырылған көшірмесін; медициналық мекеме берген және дәрігердің қолымен, осы мекеменің мөрімен куәландырылған медициналық картаның (сырқатнама) үзінді көшірмесін;
 - 3) амбулаториялық картаның берген мекеменің мөрімен куәландырылған көшірмесін;
 - 4) рентгенологтың рентген-кескінді сипаттауы немесе таныстыру үшін рентген-кескінді (бар болса);
 - 5) Сақтандырылушы өзінің еңбек (қызметтік) міндеттерін орындау кезінде сақтандыру жағдайы басталған кезде – өндірістегі жазатайым жағдай туралы актіні немесе мұндай актінің нотариаттық куәландырылған көшірмесін;
 - 6) уақытша еңбекке жарамсыздығы парағын;
 - 7) химиялық-токсикологиялық зерттеу нәтижелері бар қайтыс болу себептері мен жағдайлары туралы сот-медициналық сараптама немесе патологиялық анатомиялық зерттеу қорытындысының осы құжатты берген заңды тұлғаның мөрімен және қол қойылған (егер сараптаманың немесе зерттеудің жүргізілуі Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілерінде көзделген болса) куәландырылған көшірмесін;
 - 8) егер сақтандыру жағдайы жол-көлік оқиғасы нәтижесінде басталған болса, жол-көлік оқиғасы бойынша (жол-көлік оқиғасының дерегі бойынша іс жүргізу шешімі және басқа құжаттар) материалдарының берген мекеменің мөрімен куәландырылған көшірмелерін;
 - 9) Пайда алушының жеке басын куәландыратын құжаттың көшірмесін, оның ішінде жеке сәйкестендіру нөмірін (Пайда алушының жеке басын куәландыратын құжаттар ЖСК көрсетілмеген жағдайда) (жеке тұлғаларға);
 - 10) Пайда алушының банктік деректемелерін: алушы банктің атауы, банк БСН, БСК, ЖСК, ағымдағы немесе карт-шотын
 - 11) Сақтандырушы сұратқан, сақтандыру жағдайына қатысты жоқ басқа құжаттар.
156. Сақтандырушы Сақтанушыдан (Пайда алушыдан) алған құжаттарды алған (қабылдаған) күнін көрсете отырып, тезарада тіркеуге міндетті. Сақтандырушы Сақтанушыға (Пайда алушыға) олар ұсынған құжаттардың толық тізбесі және олардың қабылданған күні көрсетілген анықтаманы беруге міндетті
157. Сақтанушы (Сақтандырылушы) немесе Пайда алушы немесе олардың өкілі сақтандыру төлемін жүзеге асыруға қажет барлық құжатты ұсынбаған жағдайда,

Сақтандырушы Сақтанушыдан (Пайда алушыдан) сақтандыру жағдайының басталғаны туралы хабарламаны алған күннен бастап 5 (бес) жұмыс күні ішінде Сақтанушының (Пайда алушының) мекенжайына сақтандыру төлемін жүзеге асыруға қажет, жетіспейтін құжаттар туралы хабарламаны жібереді.

158. Сақтанушы (Сақтандырылушы) немесе Пайда алушы немесе олардың өкілі Сақтандыру қағидасының осы Тарауында көрсетілген барлық құжатты ұсынбаған кезде, Сақтандырушы сақтандыру жағдайы бойынша шешім қабылдауға құқылы.

7-бөлім. Жазатайым жағдай нәтижесінде Сақтандырылушыға мүгедектік белгілену жағдайында сақтандыру

39-тарау. Жазатайым жағдай нәтижесінде Сақтандырылушыға мүгедектік белгілену жағдайында сақтандырудың негізгі ережелері

159. Егер Сақтандыру шартында Сақтандыру шартына жазатайым оқиға нәтижесінде Сақтандырылушыға бірінші немесе екінші топ мүгедектігі белгіленген жағдайда сақтандыру кіретіні тікелей көзделсе, осы Сақтандыру қағидасының талаптары әрекет етеді.

40-тарау. Сақтандыру жағдайы және сақтандыру тәуекелі

160. Осы талаптар бойынша сақтандыру арқылы қорғауы әрекет еткен кезде жазатайым жағдай болған күннен бастап 12 (он екі) күнтізбелік күн ішінде жазатайым жағдай нәтижесінде Сақтандырылушыға бірінші немесе екінші топ мүгедектіктің белгіленуі сақтандыру жағдайы болып табылады.
161. Мүгедектік тобын анықтау Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасына сәйкес жүзеге асырылады. Белгіленген сақтандыру шартын жасағаннан кейін қабылданған мүгедектікті белгілеу жүзеге асырылатын заңнамаға кез келген өзгертулер мен толықтырулар Сақтандырушының аталған сақтандыру шарты аясындағы жауапкершілігінің ұлғаюына алып келмейді.
162. Сақтандырылушының мүгедектік тобын, оның белгіленген себептерін, мерзімін және уақытын анықтауды Қазақстан Республикасының азаматтарына, шетелдіктерге және Қазақстан Республикасында тұрақты тұратын азаматтығы жоқ тұлғаларға мүгедектік тобын заңнамалық акті негізінде белгілеуге уәкілеттігі бар мемлекеттік орган (бұдан әрі – уәкілетті мемлекеттік орган) жүргізеді.

41-тарау. Сақтандыру жағдайына жатпайтын және сақтандыруды шектейтін жағдайлар

163. Егер жазатайым жағдай нәтижесінде бірінші немесе екінші топ мүгедектіктің белгіленуі келесі жағдайлармен тікелей немесе жанама түрде байланысты болса, Сақтандырушы осы Сақтандыру қағидасының 21-тарауында және 26-тарауының 110-тармағында көзделген сақтандыру төлемін жүзеге асырудан босатудың өзге де негіздерінен басқа сақтандыру төлемін жүзеге асырудан босатылады:
- 1) жазатайым жағдай нәтижесінде Сақтандырылушы алған дене жарақаттарын (жарақатты алғаннан кейін 60 күнтізбелік күннен кешіктірмей) емдеу үшін тікелей қажет емді немесе операцияны қоспағанда, медициналық немесе хирургиялық жолмен емдеуге немесе операцияға;
 - 2) өзін-өзі өлтіру әрекетіне.

164. Егер Сақтандырылушыға бірінші немесе екінші топ мүгедектіктің белгіленуі жазатайым жағдай басталған күннен кейін және/немесе сақтандыру арқылы қорғауының әрекеті аяқталғаннан кейін 12 (он екі) ай өткеннен соң болса, жазатайым жағдай нәтижесінде Сақтандырылушыға көрсетілген мүгедектіктің белгінеуі сақтандыру жағдайы болып табылмайды.

42-тарау. Сақтандыру сомасының және сақтандыру төлемінің мөлшері

165. Жазатайым жағдай нәтижесінде Сақтандырылушыға бірінші немесе екінші топ мүгедектіктің белгіленуі жағдайында сақтандыруға қатысты Сақтандыру шартының талаптары бойынша сақтандыру сомасының мөлшері Сақтандыру шартында көрсетіледі.
166. Жазатайым жағдайы болған кезде сақтандыру төлемінің мөлшері нөлге тең. Жазатайым жағдай нәтижесінде Сақтандырылушыға бірінші немесе екінші топ мүгедектіктің белгіленуі жағдайында сақтандыруға қатысты Сақтандыру шартының талаптары бойынша бонустық сақтандыру сомасы сақтандыру төлеміне кірмейді және төленбейді.
167. Сақтандырушы осы Сақтандыру қағидасының 43-тарауында көрсетілген құжаттарды алған күннен бастап 15 (он бес) жұмыс күні ішінде сақтандыру шартының осы қосымша талаптары бойынша сақтандыру төлемі біржолғы төлеммен жүзеге асырылады. Егер Сақтандырушы сақтандыру жағдайының басталу мән-жайын қарау (тергеу) барысында мемлекеттік және басқа уәкілетті органдарға, медициналық мекемелерге және т.б. сақтандыру жағдайының белгілері бар оқиғаны қарау үшін қажетті мәліметтерді беру туралы өтінішпен жүгінсе, онда сақтандыру төлемін төлеу туралы немесе төлеуден бас тарту туралы шешім қабылдау мерзімі Сақтандырушы өтінішіне жауап алған күннен бастап он бес жұмыс күнге созылады.
168. Сақтандыру төлемі Сақтандырылушының жазатайым жағдайдан алғашқы белгіленген мүгедектігі бойынша жүзеге асырылады. Сақтандырудың осы қосымша талаптары бойынша сақтандыру төлемі жүзеге асырылғаннан кейін осы Сақтандырылушы бойынша сақтандырудың барлық қосымша талаптары әрекет етуді тоқтатады.

43-тарау. Сақтандыру жағдайы басталған кезде Сақтанушының (Пайда алушының) әрекеттері және тараптардың өзара қатынастарына қатысты өзге ережелер

169. Сақтандыру жағдайының басталғанын растау үшін, Сақтанушы (Пайда алушы) келесі құжаттарды ұсынуға міндетті:
- 1) Сақтандырылушыға мүгедектіктің белгіленгені туралы уәкілетті мемлекеттік орган анықтамасының нотариалды түрде куәландырылған көшірмесін;
 - 2) Сақтандырылушының медициналық мекеме берген медициналық картасынан үзінді көшірмесін немесе берген мекеменің мөрімен куәландырылған үзінді көшірмені, ол бар болса;
 - 3) амбулаториялық картаның берген мекеменің мөрімен куәландырылған көшірмесін, бар болса;
 - 4) таныстыру үшін рентген-кескін (тұрақты науқастың сырқатнамасының үзінді көшірмесі ұсынылмаған болса);
 - 5) рентгенологтың рентген-кескінді сипаттауы;

- 6) Сақтандырылушының жеке басын куәландыратын құжаттың көшірмесін, оның ЖСН;
 - 7) сақтандырылушыға мүгедектіктің белгіленуіне байланысты диагноз қойылған ДКК қорытындысы туралы денсаулық сақтау ұйымы берген, осы емдеу мекемесінің дәрігері қол қойған және мөрімен куәландырылған, хабарламасының көшірмесі
 - 8) Егер құқық қорғау органдары Сақтандырылушымен орын алған оқиға (жазатайым жағдай) дерегі бойынша қылмыстық іс қозғау туралы мәселені қараған жағдайда, Сақтандырушы құқық қорғау органдарынан Сақтандырылушының өмірі мен денсаулығына зиянның келтірілгенін тіркеу дерегі бойынша анықтаманы, ал сотқа дейінгі тергеудің бірыңғай тізілімінде (СТБТ) тіркелген жағдайда – қылмыстық істің тоқтатылғаны туралы қаулыны немесе сот үкімін талап етуге құқылы;
 - 9) Сақтандырылушы өзінің еңбек (қызметтік) міндеттерін орындау кезінде сақтандыру жағдайы басталған кезде – жазатайым жағдай туралы актіні немесе мұндай актінің нотариаттық куәландырылған көшірмесін;
 - 10) уақытша еңбекке жарамсыздық парағының көшірмелерін, олар бар болса;
 - 11) Пайда алушының жеке басын куәландыратын құжаттың көшірмесін, соның ішінде жеке сәйкестендіру нөмірі (Пайда алушының жеке басын куәландыратын құжатта болмаса, ЖСН) (жеке тұлғалар үшін);
 - 12) Пайда алушының банктік деректемелерін: алушы банктің атауы, банк БСН, БСК, ЖСК, ағымдағы немесе карт-шотын;
 - 13) Сақтандырушы сұрататын, сақтандыру жағдайына қатысты басқа да құжаттарды.
170. Сақтандыру жағдайы басталғаннан кейін Сақтандырушы құқылы:
- 1) Сақтандырылушының денсаулығы жағдайы және уәкілетті мемлекеттік органның қайта куәландыру нәтижелері туралы анықтаманы кез келген уақытта талап етуге;
 - 2) Сақтандырылушыға Сақтандырушы тағайындаған дәрігерлердің қосымша медициналық тексеру, соның ішінде мемлекеттік уәкілеттік орган белгілеген мүгедектік топты тексеру үшін Сақтандырушының есебінен (егер Сақтандырылушы Қазақстан Республикасынан тыс болса, көлік шығысын қоспағанда) жылына бір реттен жие емес өткізуге;
 - 3) медициналық-әлеуметтік сараптама комиссиясы қызметкерлерінің негізделмеген қорытындысына және/немесе мемлекеттік уәкілетті орган қызметкерлерінің Қазақстан Республикасының заңнамасында көзделген тәртіпте мүгедектік туралы құжаттарды заңсыз бергеніне шағым беруге.
171. Сақтандырушы Сақтанушыдан (Пайда алушыдан) алған құжаттарды алған (қабылдаған) күнін көрсете отырып, тезарада тіркеуге міндетті. Сақтандырушы Сақтанушыға (Пайда алушыға) ұсынылған құжаттардың толық тізбесі және олардың қабылданған күні көрсетілген анықтаманы беруге міндетті.
172. Сақтанушы (Сақтандырылушы) немесе Пайда алушы немесе олардың өкілдері сақтандыру төлемін жүзеге асыруға қажет құжаттарды ұсынбаған жағдайда, Сақтандырушы Сақтанушыдан (Пайда алушыдан) сақтандыру жағдайының

басталғаны туралы хабарламаны алған күннен бастап 5 (бес) жұмыс күні ішінде Сақтанушының (Пайда алушының) мекенжайына сақтандыру төлемін жүзеге асыруға қажет, жетіспейтін құжаттар туралы хабарламаны жібереді.

173. Сақтанушы (Сақтандырылушы) немесе Пайда алушы немесе олардың өкілдері осы Сақтандыру қағидасында көрсетілген барлық құжатты ұсынбаған кезде, Сақтандырушы сақтандыру жағдайы бойынша шешім қабылдауға құқылы.

8-бөлім. Жазатайым жағдай нәтижесінде Сақтандырылушының ауруханаға жатқызылуы жағдайында сақтандыру

44-тарау. Жазатайым жағдай нәтижесінде Сақтандырылушының ауруханаға жатқызылуы жағдайында сақтандырудың негізгі ережелері

174. Егер Сақтандыру шартында Сақтандыру шартына жазатайым оқиға нәтижесінде Сақтандырылушының ауруханаға жатқызылуы жағдайында сақтандыру кіретіні тікелей көзделсе, осы Сақтандыру қағидасының талаптары әрекет етеді.
175. Сақтандыру қағидасының 45-тарауында көрсетілген, сақтандыру жағдайы басталған кезде, Сақтандырушы сақтандыру төлемін сақтандыру шартында көрсетілген мөлшерде, тәртіпте және мерзімде жүзеге асыруға міндетті.

45-тарау. Сақтандыру жағдайы және сақтандыру тәуекелі

176. Сақтандырылушының ауруханаға жатқызылуына алып келген жазатайым жағдайдан сақтандыруға қатысты Сақтандырылушыға жазатайым жағдай нәтижесінде сақтандыру арқылы қорғау әрекеті кезеңінде шұғыл медициналық көрсеткіштер бойынша ауруханаға жатқызылуы (емдеу мекемесінде ауруханаға жатып емделуі) Сақтандыру шартының талаптары бойынша сақтандыру жағдайы болып табылады

46-тарау. Сақтандыру жағдайына жатпайтын және сақтандыруды шектейтін жағдайлар

177. Егер жазатайым жағдай нәтижесінде Сақтандырылушының ауруханаға жатқызылуы келесі жағдайлармен тікелей немесе жанама түрде байланысты болса, Сақтандырушы осы Сақтандыру қағидасының 21-тарауында және 26-тарауының 110-тармағында көзделген сақтандыру төлемін жүзеге асырудан босатудың өзге де негіздерінен басқа сақтандыру төлемін жүзеге асырудан босатылады:

- 1) жазатайым жағдай нәтижесінде Сақтандырылушы алған дене жарақаттарын (жарақатты алғаннан кейін 60 күнтізбелік күннен кешіктірмей) емдеу үшін тікелей қажет емді немесе операцияны қоспағанда, медициналық немесе хирургиялық жолмен емдеуге немесе операцияға;
- 2) өзін-өзі өлтіру әрекетіне;
- 3) жазатайым жағдайға қатысты жоқ, кез келген ауруларға.

47-тарау. Сақтандыру сомасының және сақтандыру төлемінің мөлшері

178. Осы талаптар бойынша сақтандыру сомасының мөлшері Сақтандыру шартында көрсетіледі.
179. Сақтандыру төлемінің мөлшері ауруханаға жатқызылған 7 (жетінші) күнтізбелік күннен бастап тұрақты емделуде болған әрбір күнтізбелік күн үшін сақтандыру сомасынан 0,2 % (нөл бүтін оннан бір пайызға) тең. Бір жазатайым жағдайдың

басталуына байланысты ауруханаға жатқызу бойынша сақтандыру төлемін жүзеге асыру кезінде ең көп күн саны 60 (алпыс) күнтізбелік күн.

180. Сақтандырушы осы Сақтандыру қағидасының 43-тарауында көрсетілген құжаттарды алған күннен бастап 15 (он бес) жұмыс күні ішінде сақтандыру шартының осы қосымша талаптары бойынша сақтандыру төлемі біржолғы төлеммен жүзеге асырылады. Егер Сақтандырушы сақтандыру жағдайының басталу мән-жайын қарау (тергеу) барысында мемлекеттік және басқа уәкілетті органдарға, медициналық мекемелерге және т.б. сақтандыру жағдайының белгілері бар оқиғаны қарау үшін қажетті мәліметтерді беру туралы өтінішпен жүгінсе, онда сақтандыру төлемін төлеу туралы немесе төлеуден бас тарту туралы шешім қабылдау мерзімі Сақтандырушы өтінішіне жауап алған күннен бастап он бес жұмыс күнге созылады.

48-тарау. Сақтандыру жағдайы басталған кезде Сақтанушының (Пайда алушының) әрекеттері және тараптардың өзара қатынастарына қатысты өзге ережелер

181. Сақтандыру жағдайының басталғанын растау үшін, Сақтанушы (Пайда алушы) келесі құжаттарды ұсынуға міндетті:
- 1) медициналық мекеме берген және дәрігердің қолымен, осы мекеменің мөрімен куәландырылған медициналық картадан (сырқатнама) үзінді көшірмесін;
 - 2) уақытша еңбекке жарамсыздық парағын;
 - 3) Сақтандырылушының жеке басын куәландыратын құжаттың көшірмесін, оның ЖСН;
 - 4) Пайда алушының банктік деректемелерін: алушы банктің атауы, банк БСН, БСК, ЖСК, ағымдағы немесе карт-шотын;
 - 4) Сақтандырылушы өзінің еңбек (қызметтік) міндеттерін орындау кезінде сақтандыру жағдайы басталған кезде – жазатайым жағдай туралы актіні немесе мұндай актінің нотариалды түрде куәландырылған көшірмесін.
182. Егер құқық қорғау органдары Сақтандырылушымен орын алған оқиға (жазатайым жағдай) дерегі бойынша қылмыстық іс қозғау туралы мәселені қараған жағдайда, Сақтандырушы құқық қорғау органдарынан Сақтандырылушының өмірі мен денсаулығына зиянның келтірілгенін тіркеу дерегі бойынша анықтаманы, ал сотқа дейінгі тергеудің бірыңғай тізілімінде (СТБТ) тіркелген жағдайда – қылмыстық істің тоқтатылғаны туралы қаулыны немесе сот үкімін талап етуге құқылы.
183. Сақтандырушы Сақтанушыдан (Пайда алушыдан) алған құжаттарды алған (қабылдаған) күнін көрсете отырып, тезарада тіркеуге міндетті. Сақтандырушы Сақтанушыға (Пайда алушыға) ұсынылған құжаттардың толық тізбесі және олардың қабылданған күні көрсетілген анықтаманы беруге міндетті.
184. Сақтанушы (Сақтандырылушы) немесе Пайда алушы немесе олардың өкілдері сақтандыру төлемін жүзеге асыруға қажет құжаттарды ұсынбаған жағдайда, Сақтандырушы Сақтанушыдан (Пайда алушыдан) сақтандыру жағдайының басталғаны туралы хабарламаны алған күннен бастап 5 (бес) жұмыс күні ішінде Сақтанушының (Пайда алушының) мекенжайына сақтандыру төлемін жүзеге асыруға қажет, жетіспейтін құжаттар туралы хабарламаны жібереді.

185. Сақтанушы (Сақтандырылушы) немесе Пайда алушы немесе олардың өкілдері осы Сақтандыру қағидасында көрсетілген барлық құжатты ұсынбаған кезде, Сақтандырушы сақтандыру жағдайы бойынша шешім қабылдауға құқылы.

9-бөлім. Сақтандырылушыға ауыр сырқатының диагнозы бірінші рет қойылған жағдайда сақтандыру

49-тарау. Сақтандырылушыға ауыр сырқатының диагнозы бірінші рет қойылған жағдайда сақтандырудың негізгі ережелері

186. Егер Сақтандыру шартында Сақтандыру шартына Сақтандырылушының ауыр сырқатымен ауырған жағдайда сақтандыру кіретіні тікелей көзделсе, осы Сақтандыру қағидасының талаптары әрекет етеді.

50-тарау. Сақтандыру жағдайы және сақтандыру тәуекелі

187. Егер сырқат диагнозы қойылған сәттен бастап Сақтандырылушы 30 (отыз) күнтізбелік күн өмір сүрген және осы Сақтандыру қағидасының 51-тарауында көрсетілген ауыр сырқатының ұғымына сәйкес келген жағдайда, Сақтандырылушының диагнозы бірінші рет Сақтандыру шартының әрекеті басталған күннен бастап 90 (тоқсан) күнтізбелік күннен ерте болмайтын мерзімде қойылған ауыр сырқаттануы сақтандыру жағдайы болып табылады

51-тарау. Ауыр сырқаттар

188. Миокард инфарктісі – қанмен қамтамасыз етудің жетіспеушілігі нәтижесінде миокард жерінің жансыздануы. Диагноз барлық үш белгінің бар болуымен негізделуі тиіс: 1. Анамнезде кеуде тұсындағы әдеттегі аурулардың бар болуы; 2. ЭКГ әдеттегі жаңа өзгерістері, мысалы: ST сегментінің немесе сипаттамалық динамикасы бар Т тістешесінің өзгеруі, патологиялық, тұрақты сақталатын Q тістешесін қалыптастыру; 3. қандағы кардиологиялық айрықша ферменттері белсенділігінің әдеттегі артуы. Диагнозды және бұл тексерістерді білікті дәрігер (кардиолог) растауы тиіс.
189. Бақылаусыз өскен қатерлі ісік ретінде, қалыпты тіндегі метастаздың және инвазияның бар болуымен гистологиялық бағаланатын бір немесе бірнеше ісіктің дамуын болдырған қатерлі ісік, лейкемия, лимфа жүйесінің қатерлі аурулары, соның ішінде Ходжкин ауруы, келесілерді қоспағанда:
- 1) қатерлік ісік алдындағы ауру ретінде гистологиялық сипатталған аурулар;
 - 2) терінің қатерлі ісігі және меланома, олардың ең үлкен қалыңдығы гистологиялық ауруға сәйкес 1,5 (бір жарым) мм кем немесе TNM жіктегіші бойынша T3N(0)M(0) даму деңгейінен аспайды;
 - 3) бүртікті торлы қабатқа енбейтін кез келген басқа ісік;
 - 4) барлық гиперкератоз немесе тіректік-жасушалы карцинома;
 - 5) басқа мүшеге өсуі болмаған кезде, терінің барлық эпителиалды-жасушалы қатерлі ісігі;
 - 6) Капоши саркомасы және АИТВ инфекциясымен немесе ЖИТС-қа ұқсас басқа да ісіктер;
 - 7) TNM жіктегіші бойынша T1 (соның ішінде T1a, 1b, 1c) сатысындағы қуықалды без қатерлі ісігі;
 - 8) АИТВ-инфекция және/немесе ЖИТС бар болса қатерлік ісіктер;

- 9) цервикалды интраэпителиалды неоплазияның барлық сатысы.
190. Жантәсілім сатысындағы екі бүйрек жұмысының созылмалы қайтымсыз бұзылуын сипаттайтын бүйректік жетімсіздік, бұл тұрақты бүйректік диализдің қолданылуын (қан тазарту немесе ішастар диализ) немесе донорлық бүйректің ауыстырып қондырылуын қажет етеді.
191. Мидағы қан айналымының және туыстық синдромдардың өткінші ишемиялық бұзылуын, бас миының травматикалық зақымдануын, бас ауруы нәтижесінде туындайтын неврологиялық белгілерді қоспағанда, ұзақтығы 24 (жиырма төрт) сағаттан артық неврологиялық симптоматиканы (мотор және сенсор қызметтердің бұзылуы) тудыра алатын және ми тінінің жансыздануы, диагноз қойылғаннан кейін 3 (үш) ай ішінде ми инфарктісін тудыратын, қалған құбылыстардың (неврологиялық симптоматика) сақталуына алып келген геморрагия және эмболия кіретін инсульт (ми инфаркты).
192. Қолқа тармақтарының ауруларын хирургиялық емдеуді қоспағанда, қолқаның ақауы бар жерін кесіп алып тастау және трансплантпен ауыстыру арқылы қолқаның созылмалы ауруларын емдеу мақсатында, қолқаның кеуде және/немесе іштік бөлігін хирургиялық жолмен емдеу.
193. Өткерген ауру немесе сақтандыру арқылы қорғау әрекеті кезеңінде орын адған жазатайым жағдай салдарынан екі көздің көру мүмкіндігін толық, тұрақты және қайтасымсыз жоғалтуы.
194. Вальвулотомияны, вальвулопластикканы және клапандарды ауыстырып орналастырусыз (ауыстырусыз) жүргізілетін емдеудің басқа да түрлерін қоспағанда, осы жағдайлардың тарылуының/жетіспеушілігінің немесе тәсілдерінің дамуы салдарынан жүректің қолқалық, қос жармалы, трикуспидалды немесе пульмоналды клапандарын ұқсас жасанды клапандармен хирургиялық жолмен ауыстыру.
195. Басқа органдарды және тінді ауыстырып қондыруды қоспағанда, жүрек, өкпе, бауыр, ұйқы безі, ащы ішек, бүйрек немесе сүйек майы сияқты өмірлік маңызы бар органдарды ауыстырып қондыру.
196. Жұлын-ми сұйықтығындағы сипатты белгілері мен магнитті-резонанс томография кезінде тіркелетін айрықша зақымдары бар 6 (алты) ай ішінде мотор және сенсорлық қызметтерді миелинсіздендірудің әдеттегі белгілері және бұзушылықтары болатын шашыранды склероз.
197. Гийена-Барре синдромын қоспағанда, сақтандыру арқылы қорғау әрекеті кезінде орын алған жазатайым жағдай салдарынан болған сал ауруы немесе 3 (үш) ай ішінде екі және одан да көп дене мүшесінің қозғалыс қызметінен толық және тұрақты айырылуына алып келген жұлын аурулары.
198. Ангиопластиканы және/немесе күре тамырдағы басқа қозғалыстарды, лапароскопиялық хирургиялық қозғалыстарды қоспағанда, тәждік ангиография бар болса, екі немесе одан да көп тарылған немесе тығындалған тәждік күре тамырды түзету мақсатында, тәждік күре тамырды ашық мүмкіндікпен, айналма тамырлы ұштастыру әдісімен хирургиялық жолмен емдеу.

52-тарау. Сақтандыру жағдайына жатпайтын және сақтандыруды шектейтін жағдайлар

199. Егер жазатайым жағдай нәтижесінде Сақтандырылушының ауыр сырқатымен ауруы, растаушы құжаттардың бар болуы жағдайында, сақтандыру арқылы қорғауының әрекет ету мерзімінде келесілерге тікелей немесе жанама түрде байланысты болса, Сақтандырушы осы Сақтандыру қағидасының 21-тарауында және 26-тарауының 110-тармағында көзделген сақтандыру төлемін жүзеге асырудан босатудың өзге де негіздерінен басқа сақтандыру төлемін жүзеге асырудан бас тартуға құқылы:
- 1) АИТВ-инфекциясы аурулары;
 - 2) өзін-өзі өлтіру әрекетіне.
200. Сақтандырушы осы Сақтандыру қағидасының 51-тарауында көрсетілген ауыр сырқаттар деп танылған ауруларға сәйкес келмеген, кез келген аурулар бойынша сақтандыру төлемінен босатылады.
201. Егер ауыр сырқатының диагнозы сақтандыру арқылы қорғауы әрекет етуді бастағанға дейін қойылған (алғаш рет диагноз қойылған) болса, Сақтандырушы сақтандыру төлемінен босатылады.
202. Егер ауыр сырқатының диагнозы сақтандыру арқылы қорғауы әрекет етуді бастаған күннен кейін 3 (үш) ай ішінде қойылған (алғаш рет диагноз қойылған) болса, Сақтандырушы сақтандыру төлемінен босатылады.
203. Сақтандырылушы оған сақтандыру арқылы қорғауы әрекет еткен кезде алғаш рет ауыр сырқатының диагнозы қойылған күннен бастап 30 (отыз) күнтізбелік күн ішінде Сақтандырылушы қайтыс болған жағдайда, Сақтандырушы сақтандыру төлемінен босатылады.

53-тарау. Сақтандыру сомасының және сақтандыру төлемінің мөлшері

204. Сақтандырылушының ауыр сырқатымен ауруы жағдайында сақтандыруға қатысты сақтандыру сомасының мөлшері Сақтандыру шартында көрсетіледі.
205. Сақтандыру жағдайы басталған кезінде сақтандыру төлемінің мөлшері сақтандыру сомасының 100% тең болады.
206. Сақтандырылушыға сақтандыру арқылы қорғауының әрекет ету кезеңінде алғаш рет ауыр сырқатының диагнозы қойылған – сақтандыру жағдайы бойынша сақтандыру төлемі Сақтандырылушыға ауыр сырқатының диагнозы қойылған күннен бастап 30 (отыз) күнтізбелік күннен тұратын уақыт аралығы өткеннен кейін жүзеге асырылады. Осы тармақта көрсетілген кезең аяқталғаннан кейінгі келесі күні Сақтандырылушыға ауыр сырқатының диагнозы қойылған күннен бастап 30 (отыз) күнтізбелік күннен тұратын уақыт аралығы өткеннен кейін Сақтандырушы Сақтандырылушыға сақтандыру арқылы қорғауының әрекет ету кезеңінде алғаш рет ауыр сырқатының диагнозы қойылған сақтандыру жағдайы бойынша сақтандыру төлемін жүзеге асыру бойынша міндетті болады.
207. Сақтандырылушы оған ауыр сырқатының диагнозы қойылған күннен бастап 30 (отыз) күнтізбелік күн ішінде қайтыс болған жағдайда, сақтандыру арқылы қорғауының әрекет ету кезеңінде Сақтандырылушыға алғаш рет ауыр сырқатының диагнозы қойылған – сақтандыру жағдайы бойынша сақтандыру төлемі жүргізілмейді.

208. Сақтандырушы осы Сақтандыру қағидасының 54-тарауында көрсетілген құжаттарды алған күннен бастап 15 (он бес) жұмыс күні ішінде сақтандыру шартының осы қосымша талаптары бойынша сақтандыру төлемі біржолғы төлеммен жүзеге асырылады. Егер Сақтандырушы сақтандыру жағдайының басталу мән-жайын қарау (тергеу) барысында мемлекеттік және басқа уәкілетті органдарға, медициналық мекемелерге және т.б. сақтандыру жағдайының белгілері бар оқиғаны қарау үшін қажетті мәліметтерді беру туралы өтінішпен жүгінсе, онда сақтандыру төлемін төлеу туралы немесе төлеуден бас тарту туралы шешім қабылдау мерзімі Сақтандырушы өтінішіне жауап алған күннен бастап он бес жұмыс күнге созылады.
209. Сақтандырылушыға сақтандыру төлемі Сақтандыру қағидасының 51-Тарауында көрсетілген, диагнозы бірінші рет қойылған ауыр сырқат бойынша ғана жүзеге асырылады. Сақтандырылушыға диагнозы бірінші рет қойылған ауыр сырқат бойынша сақтандыру төлемі жүзеге асырылғаннан кейін Сақтандырылушының ауыр сырқатымен ауруы жағдайында сақтандыруға қатысты сақтандыру шарты талаптарының әрекеті тоқтатылады.

54-тарау. Сақтандыру жағдайы басталған кезде Сақтанушының (Пайда алушының) әрекеттері және тараптардың өзара қатынастарына қатысты өзге ережелер

210. Сақтандырылушыға сақтандыру арқылы қорғауының әрекет етуі кезеңінде алғаш рет ауыр сырқатының диагнозы қойылған сақтандыру жағдайы басталған кезде, Сақтанушы (Пайда алушы) Сақтандырушыға келесі құжаттарды ұсынуға міндетті:
- 1) сақтандыру шартының көшірмесін;
 - 2) Пайда алушының жеке басын куәландыратын құжатты, оның ЖСН;
 - 3) Пайда алушының банктік деректемелерін, банк БСН, БСК, ЖСК, жинақ, ағымдағы немесе карт-шотын;
 - 4) медициналық мекеме берген және дәрігердің қолымен, осы мекеменің мөрімен куәландырылған медициналық картаның (сырқатнама) үзінді көшірмесін;
 - 5) медициналық мекеме берген, медицина саласындағы маманның "ауыр сырқат" диагнозына (сырқатнаманың үзінді көшірмесі, амбулаториялық картаның үзінді көшірмесі, ресми медициналық хаттама, нысан 027-2/у, тиісті мамандандырылған дәрігердің қолы қойылған қорытынды немесе анықтама, ДКК, МӘСК анықтама және т.б.) сәйкес келетін білікті қорытындысынан тұратын құжаттардың түпнұсқалары немесе нотариалды түрде куәландырылған көшірмелері. Құжаттар берген мекеменің мөрімен куәландырылуы тиіс және онда диагноз туралы мәліметтер, диагнозы қойылған зерттеу нәтижелері, диагноздың бірінші рет қойылған күні, тәждік күре тамырларда операцияларды жүргізу қажеттілігін негіздеу, органдардың ауыстырып қондырылғаны және т.б. көрсетілуі тиіс;
 - 6) диагнозы қойылған зерттеу нәтижелері;
 - 7) әдістердің жалпы емханалық (ішке енбеген) әдістерінң деректері:
биохимиялық зерттеулердің деректері;
вирусологиялық зерттеулердің деректері;

гематологиялық зерттеулердің деректері;

вирусологиялық зерттеулердің деректері;

иммунологиялық зерттеулердің деректері;

гистологиялық зерттеулердің деректері;

микробиологиялық зерттеулердің деректері;

молекулярлық-биологиялық зерттеулердің деректері;

химико-токсикологиялық зерттеулердің деректері;

генетикалық зерттеулердің деректері;

цитологиялық зерттеулердің деректері;

сәулелі диагностика деректері (компьютерлік томография, магнитті-резонансты томография, радионуклидтік, ультрадыбыстық, рентгенологиялық диагностика, термография);

функциялық диагностика деректері (электр кардиографиясы, өңеш арқылы кардиостимуляция, велоэргометрия, электроэнцефалография, реография, миография, спирография, ангиография, энцефалоскопия және т.б.);

эндоскопиялық диагностика деректері (бронхоскопия, фиброгастродуоденоскопия, колоноскопия, цистоскопия, гистероскопия және т.б.);

қажет болған жағдайда, Сақтандырушы қосымша құжаттарды сұратуға құқылы, бұл құжаттарсыз сақтандыру жағдайының басталғанын белгілеуі мүмкін емес, сондай-ақ сақтандыру төлемін жүзеге асыру туралы шешім қабылдау үшін қажет құжаттарды сұратуға құқылы.

211. «Ауыр сырқат» диагнозын қою және растау үшін деректер жеткіліксіз болған жағдайда, Сақтандырушы өзі көрсеткен медициналық мекемеде Сақтандырылушыны қосымша медициналық куәландыруды тағайындауға құқылы.
212. Сақтандырушы өзінің сұратуында көрсетілген күнгі жағдай бойынша Сақтандырылушының толық медициналық диагнозы көрсетілген денсаулығы жағдайы туралы анықтаманы, сонымен қатар, Сақтандырылушыға Сақтандырушы тағайындаған, оның ішінде сақтандыру жағдайының мән-жайын, себебін және салдарын тексеру үшін қосымша медициналық тексеру өткізуді талап етуге құқылы.
213. Сақтандырылушы Сақтандырушының сұратуы бойынша Сақтандырылушының денсаулығы жағдайы туралы анықтаманы дәрігерлердің, күтімді жүзеге асыратын тұлғалардың, медициналық мекеменің және уәкілетті мемлекеттік орган қызметкерлерінің беруіне уәкілеттік беруге міндетті.
214. Сақтандырушы Сақтанушыдан (Пайда алушыдан) алған құжаттарды алған (қабылдаған) күнін көрсете отырып, тезарада тіркеуге міндетті. Сақтандырушы Сақтанушыға (Пайда алушыға) ұсынылған құжаттардың толық тізбесі және олардың қабылданған күні көрсетілген анықтаманы беруге міндетті.
215. Сақтанушы (Сақтандырылушы) немесе Пайда алушы немесе олардың өкілі сақтандыру төлемін жүзеге асыруға қажет барлық құжатты ұсынбаған жағдайда,

Сақтандырушы Сақтанушыдан (Пайда алушыдан) сақтандыру жағдайының басталғаны туралы хабарламаны алған күннен бастап 5 (бес) жұмыс күні ішінде Сақтанушының (Пайда алушының) мекенжайына сақтандыру төлемін жүзеге асыруға қажет, жетіспейтін құжаттар туралы хабарламаны жібереді.

216. Сақтанушы (Сақтандырылушы) немесе Пайда алушы немесе олардың өкілі Сақтандыру қағидасының осы Тарауында көрсетілген барлық құжатты ұсынбаған кезде, Сақтандырушы сақтандыру жағдайы бойынша шешім қабылдауға құқылы

10-бөлім. Қорытынды ережелер

55-тарау. Сақтанушының орналасқан немесе тұрғылықты жерінің өзгеруі

217. Сақтандырушы Сақтанушыға сақтандыру өтінішінде көрсетілген оның орналасқан немесе тұрғылықты мекенжайына хабарлама жібереді.
218. Сақтанушының орналасқан немесе тұрғылықты жері өзгертілген кезде, Сақтандырушыға жаңа мекенжайын онкүндік мерзімде хабарлауға міндетті. Олай істемеген жағдайда, тараптар ескі орналасқан немесе тұрғылықты мекенжайына жіберілген хабарлама орындады (жарамды) деп есептейді.
219. Егер Сақтанушының орналасқан немесе тұрғылықты жері Қазақстан Республикасынан тыс жерлерде болса, онда Сақтанушы Сақтандырушыға Қазақстан Республикасында сенім білдірілген, Сақтанушыға хат-хабарлардың жеткізілуіне жауапты тұлғаны көрсетуге міндетті.

56-тарау. Қосымша талаптар

220. Қазақстан Республикасының аумағында жарияланған шектеулер, оның ішінде карантин және (немесе) төтенше жағдай кезеңінде Сақтандыру шартын жасауға Сақтанушы (сондай-ақ қажет болған жағдайда Сақтандырылған тұлға) қол қойған сақтандыру туралы өтініштің сканерленген көшірмесі (фото) негізінде жол беріледі. Сақтанушы жоғарыда көрсетілген тәсілмен берген сақтандыруға арналған өтінішті Сақтандырушы Сақтанушы сақтандыру сыйақысын (бірінші сақтандыру жарнасын) төлеген жағдайда түпнұсқа деп қабылдайды. Сақтандыруға арналған осындай өтініш негізінде шығарылған Полистің сканерленген көшірмесі Сақтанушыға ол көрсеткен электрондық мекен-жайға, кейіннен оның түпнұсқасын Сақтанушыға ұсына отырып жібереді.
221. Өтініш берушінің қалауы бойынша сақтандыру төлемін төлеу қажеттілігі туралы талап, сақтандыру төлемін жүзеге асыру үшін қажетті құжаттарды қоса тіркеу арқылы электрондық форматта, электрондық көшірмелер немесе электрондық құжаттар түрінде алдын ала жіберілуі мүмкін. Бұл ретте электрондық нысандағы сақтандыру төлемі жайлы талап, өтініш берушіні Сақтандырушының тұратын жері бойынша Сақтандырушыға қажетті құжаттарды беруден босатпайды.
222. Сақтанушы мен Сақтандырушының келісімі бойынша сақтандыру ережелерінің бөлек талаптарын, сонымен қатар Сақтандыру шартын жасасу барысында айқындалатын және Сақтандыру полисінде қамтып көрсетілген қосымша талаптарды алып тастайтын, өзгертулер енгізуді қарастыратын сақтандыру шарттары жасалуы мүмкін.
223. Сақтандыру шартына қатысты кез келген хабарлама, өтініш, ескерту, түсіндіру олардың жөнелтуін растауға мүмкін болатын тәсілмен орындалуы тиіс. Сақтанушыда тіркелген парақшасы бар болған жағдайда, сақтандыру шартына

байланысты хабарламаларды және басқа хаттарды интернет-ресурстағы жеке кабинет арқылы жіберуге рұқсат беріледі.

224. Тараптар Сақтандыру қағидасына және Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес сақтандыру шартының талаптарын орындамағаны немесе тиісінше орындамағаны үшін жауап береді.
225. Тараптар арасындағы Сақтандыру шартында реттелмеген қатынастар Қазақстан Республикасының заңнамасына және Сақтандыру қағидасына сәйкес реттеледі.
226. Сақтандыру шартын жасаған Тараптар арасындағы барлық даулар келіссөздер арқылы шешілетін болады. Егер осындай даулар келіссөздер арқылы шешілмеген болса, олар заңнамаға сәйкес сот тәртібінде шешілетін болады.
227. Егер Қазақстан Республикасы заңнамасының өзгеруі нәтижесінде Сақтандыру қағидасының жекелеген ережесі Қазақстан Республикасының заңнамасына қайшы келетін болса, бұл ереже Сақтандыру қағидасына тиісті өзгертулерсіз автоматты түрде күшін жоғалтады. Егер Сақтандыру қағидасының ережесінің бірі жарамсыз болса, бұл қалған ережені қозғамайды. Жарамсыз ереже тиісті қатынасқа заңды түрде жол берілетін және реттелетін ережемен ауыстырылады.
228. Осы Сақтандыру қағидасы қазақ және орыс тілдерінде әзірленді. Сақтандыру қағидасының қазақ және орыс тілдеріндегі мәтіндерінің айырмашылығы бар болған жағдайда, Сақтандыру қағидасының орыс тіліндегі мәтіні басым күшке ие болады.